

OBČINA PREBOLD

KRAJEVNI ODBOR
KAPLJA VAS

www.prebold.si, e-naslov: obcina@prebold.si
Hmeljarska cesta 3, 3312 Prebold
telefon: 03 703 64 00

Št. Dok.: 0329-0004/2026

Datum: 03.02.2026

Ministrstvo za naravne vire in prostor
Direktorat za prostor in graditev
»DPN Spodnja Savinjska dolina«
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

»DPN Spodnja Savinjska dolina«

Zadeva: Državni prostorski načrt za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini, Uredba o državnem prostorskem načrtu za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini, Pripombe, predlogi, zahteve in vprašanja na javno razgrnjeno gradivo na zgraditev Suhega zadrževalnika ob Bolski (SZ Kaplja vas) in na ureditev Bolske na območju Kaplje vasi in Dolenje vasi, Nasprotovanje načrtovanim rešitvam zaradi sistemskih kršitev Ustave RS, neustreznih strokovnih podlag ter ekonomske in tehnične neizvedljivosti.

Spoštovani,

Vezano na Uredbo o državnem prostorskem načrtu za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini, v skladu z javno razgrnitvijo študije variant/predinvesticijske zasnove, predloga DPN za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini, ter pozivom k podaji pripomb, predlogov in vprašanj vam Krajevni odbor Kaplja vas skupaj z vaščani podajamo naslednje pripombe, predloge, zahteve in vprašanja.

Z našimi argumenti dokazujemo in nasprotujemo načrtovanim rešitvam predlaganega DPN zaradi sistemskih kršitev Ustave RS, neustreznih strokovnih podlag, ekonomske in tehnične nesprejemljivosti. Predlagani DPN je škodljiv, nevaren, nesprejemljiv.

Pristojne pozivamo, da se pristopi k pripravi nove različice DPN, ki bo vsebinsko naslovil spodaj izpostavljene probleme in vključil sonaravne in večnamenske rešitve na osnovi pobud in že izdelanih študij.

DPN, ki ne zajema ureditve celotnega območja povodja Savinje, Bolske in Pake, je za prebivalce in lastnike zemljišč v Spodnji Savinjski dolini, nesprejemljiv.

Na podlagi pregleda dokumentacije, veljavne zakonodaje, Ustave RS in mednarodnih konvencij podajamo naslednja vprašanja in zahteve glede predloga Državnega prostorskega načrta (v nadaljevanju DPN). Za naselje Kaplja vas se kažejo izrazito specifična in resna pravna, varnostna in okoljska tveganja. To območje je eno najbolj konfliktnih v celotnem DPN Spodnja Savinjska dolina, saj gre za kombinacijo geološke neprimernosti, bližine poselitve in posegov v varovana območja.

Pri navajanju višine SZ (suhega zadrževalnika) v Kaplji vasi uporabljamo dvojno označbo "5,5 m oziroma cca 6 m", s čimer opozarjamo na nedopustno neusklajenost in površnost v ključnih strokovnih podlagah, ki so osnova za presojo vplivov na naše bivalno okolje. V dokumentaciji se za isti objekt (SZ

Kaplja vas) pojavljajo različni podatki, kar onemogoča verodostojno presojo vplivov: medtem ko Predlog Uredbe o DPN (6. člen) in Obrazložitev in utemeljitev navajata maksimalno višino 5,50 m [Predlog Uredbe o DPN, 6. člen, odstavek 3 (alineja za Kapljo vas) in Obrazložitev in utemeljitev, Preglednica 11], pa Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja (Aquarius), poglavje 2.3.7, tabela z osnovnimi značilnostmi] za isti objekt navaja višino cca 5,50 m v Tabeli 2, na strani 8 pa cca 6,00 m, kar kaže na neusklajenost tehničnih in okoljskih delov dokumentacije.

1.Vprašanje: Kako je mogoče, da okoljsko poročilo, ki je temelj za izdajo okoljevarstvenega soglasja, v istem dokumentu za isti objekt navaja dve različni višini z razliko pol metra?

2.Vprašanje: V Predlogu Uredbe o DPN (6. člen) navajate maksimalno višino nasipa v Kaplji vasi 5,50 m, medtem ko v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja (Tabela 2) navajate višino cca 5,50 m, v tabeli na strani 8 pa 6,00 m. Kateri podatek je točen in zakaj dokumentacija ni usklajena?

1. SKLOP: OGROŽANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA

Država zahteva potrditev lokacije na geološko dokazano neprimernih tleh (prod) v Kaplji vasi, ne da bi predhodno s hidravlično-hidrološko študijo dokazala, da je to tehnično sploh varno za obstoječe objekte. S tem, ko v 39. členu Predloga Uredbe o DPN zapisujete, da se bo "dejanski radij vpliva in višina dviga podzemne vode" ugotavljala šele v fazi gradbenega dovoljenja, uradno priznavate, da danes ne veste, katere hiše bodo zaradi dviga podtalnice ogrožene. Sprejetje DPN na podlagi takšne nevednosti je pravno nedopustno hazardiranje s premoženjem in varnostjo občanov.

Največja in neodpravljliva strokovna napaka projekta je ignoriranje hidrogeološke realnosti terena (prodnata tla v Kaplji vasi), kar v verigo tveganj povezuje rušenje statike hiš, onesnaženje pitne vode in sanitarno katastrofo.

- **Problem "vezne posode" in propustnih tal:** Dokumentacija potrjuje, da so tla na območju Kaplje vasi prodnata in peščena, kar pomeni visoko prepustnost. Predvideni suhi zadrževalnik (SZ Kaplja vas) nima predvidenega talnega tesnjenja, temveč le nasipe. Ker tla niso zatesnjena, bo voda ob polnitvi zadrževalnika zaradi hidrostatskega tlaka prodrla v podtalnico in se po principu vezne posode dvignila v naselju, ki leži izven nasipa.
- **Ustavna kršitev:** S tem se neposredno ogroža varnost premoženja (zalitje kleti, spodkopavanje temeljev) in zdravje ljudi (vdor fekalij iz greznic/kanalizacije v podtalnico). Dokumenti (Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (poglavje 5.2.2.3) in 39. člen Predloga Uredbe o DPN) priznavajo dviga podtalnice na suhi strani zadrževalnika in s tem vpliv na poselitev, vendar rešitev prelagajo na kasnejše faze projektiranja, kar je pravno nesprejemljivo tveganje za prebivalce.

3.Vprašanje: Glede na to, da so tla v Kaplji vasi prodnata in da tesnjenje dna zadrževalnika ni predvideno, kdo kazensko in materialno odgovarja za škodo na objektih v naselju (dvig vlage, zalitje kleti), ki bo nastala zaradi dviga podtalnice po principu vezne posode, ko bo zadrževalnik poln?

4.Vprašanje: Ali boste pred sprejetjem DPN izvedli simulacijo dviga podtalnice za vsako hišo v radiju 500 m?

5.Vprašanje: Geološki profil Kaplje vasi je 70 % do 90 % prod. Ker Predlog Uredbe o DPN ne predvideva tesnjenja dna (geomembrane), ampak le glineni nasip, kako boste preprečili fizikalno dejstvo vezne posode, ki bo vodo potisnilo v kleti hiš n spodkopaval temeljev hiš, oddaljenih le nekaj deset metrov?

6.Vprašanje: Ali priznavate, da je tehnična rešitev suhega zadrževalnika na lokaciji Kaplja vas brez tesnjenja celotnega dna (geomembrana) fizikalno nemogoča in nevarna?

7.Vprašanje: Če pa načrtujete tesnjenje dna na površini 108,31 hektarjev: ali ste ta enormni strošek vključili v oceno investicije?

8.Vprašanje: Kako lahko od Vlade RS zahtevate sprejetje Predloga Uredbe o DPN danes, če pa nimate dokaza, da hidrostatični pritisk 1,8 milijona m³ vode SZ Kaplja vas ne bo po principu vezne posode zalil kleti in spodkopal temeljev hiš, ki so oddaljene le 45 metrov?

9.Vprašanje: Ali se zavedate, da je to ustavno sporno (načelo previdnosti), saj prelagate preverjanje varnosti na čas, ko Predloga Uredbe o DPN ne bo več mogoče spodbijati?

10.Vprašanje: Kako boste preprečili, da se ob polnitvi zadrževalnika vsebina kanalizacije in greznic ne bo "vtisnila" v vodonosnik in zastrepila pitne vode v celotni dolini, glede na to, da dno zadrževalnika v Kaplji vasi ni tesnjeno?

11.Vprašanje: Ali bo Ministrstvo v Predlog Uredbe o DPN vneslo določbo o objektivni odškodninski odgovornosti investitorja (brez dokazovanja krivde) za vso škodo na objektih v Kaplji vasi (vdor podtalnice, vlaga, razpoke, statika ...), ki bo nastala kot posledica spremenjenega režima podtalnice zaradi pritiska vode v zadrževalniku (in ne samo zaradi morebitnega prelivanja vode prek nasipov)?

12.Vprašanje: Ali bo Ministrstvo ustanovilo namenski sklad za takojšnje izplačilo škode za te objekte v Kaplji vasi, saj tovrstna "umetna" škoda ni naravna nesreča in glede na to, da 90. člen ZV-1 krije le škodo na kmetijskih pridelkih, ne pa škode na objektih, povzročene zaradi delovanja samega zadrževalnika?

Manjkajoča študija rušilnega vala za naselje Kaplja vas

Ena največjih varnostnih pomanjkljivosti v predloženi dokumentaciji Predloga Uredbe o DPN je odsotnost simulacije posledic porušitve nasipov (t.i. dam-break analysis). Čeprav gre za umeščanje objektov, ki bodo zadrževali milijone kubičnih metrov vode pred naseljem Kaplja vas (SZ Kaplja vas, MZ Goznica, že obstoječ Zadrževalnik Žovneško jezero, skupaj 6.000.000,00 m³ vode) investitor v tej fazi ni predložil dokazov, kaj se zgodi s hišami pod nasipom v primeru katastrofe, rušilnega vala. Zahtevamo da se ta študija pripravi pred sprejetjem DPN. Ob zadnji poplavi avgusta 2023 smo bili prebivalci Kaplje vasi obveščeni, da nasip na Žovneškem jezeru popušča in da bo prišlo do porušitve. Kasneje je bil alarm sicer preklican. Prebivalci Kaplje vasi že sedaj zaradi slabega vzdrževanja ob vsakem večjem deževju živimo v strahu pred poružitvijo nasipa Žovnek, v strahu za svoja življenja in svoje imetje.

Ob zadnji poplavi (avgust 2023) se je porušil nasip ob Savinji, zato je bilo poplavljenno naselje Petrovče. Pred leti se je porušil zadrževalnik vode nad industrijsko cono v Preboldu (slabo vzdrževan), še danes ni saniran. Zaradi takšnih in podobnih praks stroki ne moremo verjeti in zaupati.

13.Vprašanje: Ali boste pred sprejetjem DPN izdelali študijo rušilnega vala za naselje Kaplja vas.

V 4. točki dokumenta Analiza smernic, usmeritev in podatkov nosilcev urejanja prostora ter stališča do predlogov in pripomb javnosti je izrecno zahtevano:

"Za predvidene zadrževalnike je potrebno opredeliti propagacijo visokovodnega vala, ki bi nastal ob morebitnem rušenju predvidenih objektov."

Pripravljalec DPN je na to zahtevo odgovorili, da bo analiza izdelana šele kasneje:

"Za izbrano varianto zadrževanja bodo izdelane posebne hidravlične analize z upoštevanjem poplavnega vala daljše povratne dobe (10.000 ali 5.000 let) ter analiza posledic porušitve nasipov zadrževalnikov ali nasipov ob Savinji."

S tem pripravljalec priznava, da v fazi sprejemanja DPN, ko se javnost in občine odločajo o umestitvi, te varnostne analize ni na vpogled. Prebivalci Kaplje vasi in drugih naselij morajo tako sprejeti tveganje bivanja pod večmetrskim nasipom, zidom, ne da bi vedeli, ali bi v primeru porušitve njihove hiše obstale ali bi bile izbrisane.

Medtem ko dokumentacija v odgovorih pogosto omenja analize nasipov ob reki Savinji, je specifična situacija v **Kaplji vasi** (zadrževalnik na reki Bolski) pomanjkljivo obravnavana, čeprav je za to območje načrtovan **največji zadrževalnik s kapaciteto 1 803 000 m³**, od prvih hiš pa bo oddaljen le 45 m.

Če nasip na tej razdalji popusti nimamo prebivalci Kaplje vasi **niti sekunde časa za evakuacijo**. Voda bi udarila z rušilno močjo in fizično izbrisala objekte ter povzročila smrtne žrtve.

Dokument Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) na strani 11 izrecno navaja: "Na območjih tveganj zaradi možnosti porušitve visokih pregrad se dejavnosti načrtujejo tako, da morebitna porušitev ne bi imela hujših prostorskih in materialnih posledic." S tem, ko umeščate zadrževalnik z 1,8 milijona m³ vode le 45 metrov od naselja Kaplja vas, neposredno kršite lastna izhodišča o varnem načrtovanju.

ZAHTEVA: Zahtevamo, da se postopek sprejemanja DPN takoj ustavi, dokler nam javno ne predstavite simulacije porušitve nasipa (Dam-Break) za Kapljo vas. Zahtevamo pisne odgovore na vprašanja:

14. Vprašanje: Kakšna bo višina in hitrost rušilnega vala na fasadah hiš na oddaljenosti 45 m?

15. Vprašanje: Ali objekti to statično zdržijo?

16. Vprašanje: Kakšen je predviden čas za evakuacijo (0 minut?) in kje so evakuacijske poti?

Brez teh podatkov je umestitev takšnega objekta v strnjeno naselje kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti.

Priloga v nadaljevanju: Pripombe k predlogu izgradnje protipoplavnega zadrževalnika v naselju Kaplja vas (prof. mag. Peter Gabrijelčič, u.d.i.a.)

17.Vprašanje: Zakaj za Kapljo vas ni planirana izdelava ločena varnostna študija, ki bi upoštevala specifično morfologijo terena in bližino hiš (45 m)?

18.Vprašanje: Ali se zavedate, da prebivalci Kaplje vasi zaradi te bližine v primeru porušitve nimajo nobenega evakuacijskega časa?

Nevarnost rušitve nasipov v Spodnji Savinjski dolini ni teoretična, ampak dokazano dejstvo. V Petrovčah se je v poplavih avgusta 2023 porušil nasip.

Moker zadrževalnik nad industrijsko cono Prebold tudi ni vzdrževan, ob vsakem deževju predstavlja nevarnost za porušitev.

To dokazuje, da tovrstni objekti na tem območju lahko popustijo. Če bi se podobna porušitev zgodila na zadrževalniku Kaplja vas, kjer je volumen vode bistveno večji in pritisk zaradi višine enormen, bi bile posledice za naselje neposredno pod nasipom katastrofalne. Dokumentacija tega tveganja ne naslavlja z ustreznimi varnostnimi simulacijami.

19.Vprašanje: Kakšne konkretne tehnične garancije vsebuje Predlog Uredbe o DPN, da se enak scenarij ne bo zgodil na zadrževalniku v Kaplji vasi, ki bo stal na geološko neugodnih, prodnatih tleh?

20.Vprašanje: Zakaj v dokumentaciji ni analiziran vzrok porušitve v Petrovčah in dokazano, da se ta napaka ne bo ponovila?

2. SKLOP: USTAVNOST, PRAVNA VARNOST IN ODGOVORNOST

39. člen Predloga Uredbe o DPN: protiustavna "BIANCO MENICA" in preložitev ključnih varnostnih študij

Zapis v 39. členu Predloga Uredbe o DPN (odstavek 10), ki prenaša preverjanje varnosti obstoječih objektov (vpliv dviga podtalnice na temelje) na fazo po sprejetju DPN (faza gradbenega dovoljenja), je **ustavno zelo sporen** in protiustaven iz naslednjih razlogov:

Kršitev 33. člena Ustave RS (Pravica do zasebne lastnine in dedovanja), 34. člena Ustave RS (Pravica do osebnega dostojanstva in varnosti) in 72. člena (Zdravo življenjsko okolje)

Ustava zagotavlja pravico do zasebne lastnine in varnosti. Država s Predlogom Uredbe o DPN v prostor umešča objekt (zadrževalnik), za katerega je v postopku že dokazano, da zaradi poroznih tal in načela vezne posode povzroča neposredno tveganje za sosednje objekte (dvig podtalnice, spodkopavanje temeljev).

Če država v fazi Predloga Uredbe o DPN (ko se odloča o umestitvi) ne dokaže, da je poseg varen za sosednja zemljišča in objekte, krši načelo previdnosti. S preložitvijo študije na kasnejšo fazo država tvega, da bo Predlog Uredbe o DPN sprejet, kasneje pa se bo izkazalo, da so objekti ogroženi. Ker bo Uredba o DPN takrat že veljaven pravni akt, lastniki ne bodo mogli več preprečiti gradnje, ampak bodo lahko zahtevali le odškodnino ali sanacijo (če bo ta sploh tehnično možna). To pomeni, da država zavestno spravlja državljane v položaj negotovosti glede varnosti njihovih domov. S tem krši ustavno pravico do varnosti in uživanja lastnine.

21.Vprašanje: Ustava v 33. členu jamči pravico do zasebne lastnine, v 34. členu pa pravico do osebne varnosti. V predlogu Uredbe o DPN sami priznavate tveganje dviga podtalnice in potencialnih poškodb na objektih, vendar analizo in rešitve predlagate na 'višje faze projektiranja' [vir: Obrazložitev DPN]. S kakšno pravico od nas zahtevate, da prevzamemo tveganje za statično stabilnost naših domov, medtem ko vi šele 'iščete' tehnične rešitve?

22.Vprašanje: Ali nam lahko danes, pred sprejetjem Predloga Uredbe o DPN, z gotovostjo zagotovite, da zaradi hidrostaticnega pritiska ne bo prišlo do spodkopavanja temeljev naših hiš, ki so oddaljene le 45 metrov?

Če tega ne morete zagotoviti zdaj, je Predlog Uredbe o DPN ustavno sporen, saj legalizira ogrožanje življenj in premoženja.

Kršitev 2. člena Ustave RS: Načelo pravne države in načela previdnosti

Načelo pravne države zahteva, da so predpisi jasni in da država pred posegi v pravice posameznikov opravi vse potrebne strokovne preveritve.

Država ne sme sprejeti prostorskega akta (DPN), če ni vnaprej dokazala, da je izvedljiv brez uničenja okolice. Sprejetje akta na podlagi "upanja", da se bo rešitev našla kasneje, je arbitrarno. Sprejetje Predloga Uredbe o DPN brez ključne študije o vplivu na statiko sosednjih hiš je **preuranjeno**. Uredba je končni akt umestitve. Če v trenutku sprejema Predloga Uredbe o DPN ni znano, ali bo "dejanski radij vpliva" podtalnice porušil sosednjo hišo, je tak akt strokovno pomanjkljiv in arbitraren. Ustavno sodišče je v preteklosti že razveljavilo prostorske akte, ki niso temeljili na ustreznih strokovnih podlagah.

23.Vprašanje: V 39. členu Predloga Uredbe o DPN (odstavek 10) določate, da se bo 'dejanski radij vpliva' dviga podtalnice na naše hiše preučil šele v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. Ustava v 2. členu določa, da je Slovenija pravna država, kar vključuje načelo previdnosti. Kako lahko Vladi RS predlagate sprejetje DPN za zadrževalnik v Kaplji vasi z 1,8 milijona m³ vode na poroznih tleh, če v tem trenutku **nimate strokovnega dokaza**, da projekt ne bo fizično uničil sosednjih objektov?

24.Vprašanje: Ali se zavedate, da je sprejetje prostorskega akta na podlagi nepopolnega dejanskega stanja pravno nično in protiustavno?

Kršitev 22. člena Ustave RS (Enako varstvo pravic) in 25. člena Ustave RS (Pravica do pravnega sredstva)

V postopku Predloga Uredbe o DPN ima javnost pravico do sodelovanja in ugovora. Ko je DPN enkrat sprejet, se postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja (DGD) vodi med investitorjem in upravno enoto. V fazi DGD se ne more več nasprotovati lokaciji ali velikosti objekta, saj sta določeni z DPN.

S preložitvijo študije varnosti na fazo DGD nam država de facto **odvzema pravico, da bi učinkovito ugovarjali varnosti projekta**, preden postane pravno dejstvo. Če se v fazi DGD izkaže, da so vplivi na naše temelje uničujoči, bo projektant morda predlagal "tehnične rešitve" (injektiranje, drenaže), mi pa ne bomo mogli več reči "ne, tega objekta tu ne sme biti".

Povedano drugače: Ko je DPN enkrat sprejet, lokacije ni več mogoče spodbijati. V fazi gradbenega dovoljenja (DGD) stranke nimajo več moči preprečiti gradnje, le še pogajajo se o detajlih. S preložitvijo študije na fazo DGD država ljudem odvzema pravico do pravočasnega ugovora.

Takšen zapis v Uredbi je pravni maneuver, s katerim želi investitor "kupiti čas" in potrditi lokacijo, preden se sooči z dragimi in tehnično zahtevnimi problemi varovanja okoliških hiš. To je **ustavno nedopustno**, saj breme tveganja neznanih posledic prenaša z investitorja (države) na posameznika (lastnika hiše), kar krši načelo sorazmernosti.

S tem, ko ključno študijo varnosti (vpliv na temelje objektov) prelagate iz faze DPN v fazo pridobivanja gradbenega dovoljenja (DGD), nam de facto **odvzimate pravico do učinkovitega pravnega sredstva**. Ko bo predloga Uredbe o DPN enkrat sprejet, lokacije zadrževalnika pravno ne bomo mogli več spodbijati, tudi če se v fazi DGD izkaže, da so vplivi na naše hiše in ostale objekte uničujoči.

25. Vprašanje: Zakaj nam zavestno odvzimate možnost, da zavarujemo svoje domove takrat, ko je to edino mogoče- torej zdaj, pred sprejetjem Predloga Uredbe o DPN?

26. Vprašanje: Ali ni to maneuver, s katerim želite "na silo" umestiti objekt v prostor, reševanje posledic pa prepustiti odvetnikom in sodiščem, ko bo za nas že prepozno?

Kršitev 155. člena Ustave RS (Prepoved povratne veljave pravnih aktov – načelo zaupanja v pravo)
Državljeni morajo vnaprej vedeti, kakšne bodo posledice pravnega akta. Predlog Uredbe o DPN, ki posledice (poplavljanje kleti) "pusti odprte" za prihodnost, ustvarja pravno negotovost.

V vaših dokumentih piše, da boste "po potrebi" predpisali dodatne zaščitne ukrepe v prihodnosti [Predlog Uredbe o DPN, 39. člen]. To pomeni, da danes sprejemate predpis, katerega posledice (ali bodo naše hiše varne ali ne) niso znane.

27. Vprašanje: Kako je to skladno z ustavnim načelom pravne varnosti in zaupanja v pravo? Ali od nas pričakujete, da podpisemo "bianco menico" za uničenje našega premoženja, pri čemer v Predlogu Uredbe o DPN sploh ni definiranih mehanizmov za odškodnine v primeru, da se kasneje izkaže, da tehnična rešitev za zaščito naših hiš sploh ne obstaja ali pa je ekonomsko neupravičena?

Kršitev pravice do zasebne lastnine in varnosti (33. in 34. člen Ustave RS), enakega varstva pravic in načela sorazmernosti in (22. in 69. člen Ustave RS)

- **Ekstremna bližina nasipov:** Zadrževalnik v Kaplji vasi je načrtovan v neposredni bližini stanovanjskih hiš. V dokumentaciji (Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ, slika 48) je navedeno, da je najmanjša razdalja do roba poselitve le **45 metrov**, višina nasipa pa dosega med 3 in 5 metri.
- **Devalvacija brez razlastitve:** Lastniki hiš in gospodarskih objektov tik ob nasipu ne bodo razlastninjeni (ker hiše, gospodarski objekti ostanejo), vendar bo njihova nepremičnina zaradi 3- do 5-metrskega zidu pred hišo, izgube razgleda, spremembe mikroklima in strahu pred popustitvijo nasipa drastično izgubila na tržni vrednosti.

V dokumentaciji prihaja do absurdnega neskladja med tehnično realnostjo in krajinskim vrednotenjem.

Na eni strani v Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) trdite, da 3 do 5 metrov visoki nasipi "vidno ne bodo moteči" in da predstavljajo "naravni gradnik", ki bo celo "izboljšal ambientalno vrednost".

Na drugi strani pa vaši tehnični podatki kažejo, da bo ta 'naravni gradnik' potekal le 45 metrov od fasad hiš v dolžini 760 metrov.

28. Vprašanje: Kako lahko 3 m do 5 m visok zemeljski zid, postavljen na razdaljo 45 metrov od bivalnih prostorov (kar je manj kot dolžina olimpijskega bazena), imenujete "naravni gradnik", ki 'ne bo moteč'?

Za nas prebivalce Kaplje vasi to ni "zatravljena reliefna poteza", ampak fizična pregrada, ki nas bo ogradila v vizualno in mikroklimatsko jetniško celico, nam odvzela sonce in pogled ter trajno degradirala vrednost naših nepremičnin.

ZAHTEVA: Zahtevamo, da se vpliv na krajino ovrednoti realno (kot "uničujoč" za bivalno ugodje) in ne z evfemizmi o "naravnih gradnikih".

29.Vprašanje: Nasip bo od hiš v Kaplji vasi oddaljen le 45 metrov in visok med 3 in 5 metri. Kako boste lastnikom teh nepremičnin povrnili škodo zaradi trajnega razvrednotenja njihovega premoženja (padec tržne vrednosti), ki ni predmet razlastitve, je pa neposredna posledica Predloga Uredbe o DPN?

30.Vprašanje: Kako namerava država zagotoviti ustavno zagotovljeno pravično odškodnino za omejitev lastninske pravice (69. člen Ustave RS), glede na to, da se 90. člen Zakona o vodah (ZV-1) nanaša le na povračilo škode na pridelkih ob poplavih?

31.Vprašanje: Kako bo povrnjena trajna izguba tržne vrednosti nepremičnin in zemljišč, ki bodo zaradi statusa poplavnega območja postala neprenosljiva in neuporabna za zavarovanje kreditov (hipoteke)?

32.Vprašanje: Čeprav 67. člen Ustave RS določa, da ima lastnina socialno in ekološko funkcijo, to državi ne daje pravice, da posamezniku naloži breme, ki uniči njegovo gospodarsko dejavnost. V Kaplji vasi načrtujete skrajšanje hmeljišč in uničenje namakalnih sistemov, kar dolgoročno onemogoča rentabilno pridelavo. Kako utemeljujete sorazmernost tega posega?

33.Vprašanje: Ali ni zahteva, da kmetje v Kaplji vasi žrtvujejo svoja najboljša (K1) zemljišča in tvegajo propad kmetije za varnost mesta Celje kršitev 69. in 71. člena Ustave RS? S tem kmetom ne jemljete le zemlje (kar bi bila klasična razlastitev), ampak jim uničujete vir preživetja (poslovno celoto), za kar pa ne ponujate odškodnine, temveč le delna povračila za uničen pridelek. Ali to ni zloraba instituta socialne funkcije lastnine?

Ustava RS zahteva sorazmernost pri posegih v pravice. S Predlogom Uredbe o DPN se za varnost Celja žrtvuje varnost in premoženje Kaplje vasi, ne da bi se tej vasi zagotovila enakovredna varnost.

34.Vprašanje: Prebivalcem Kaplje vasi nalagate nesorazmerno breme: degradacijo bivalnega okolja z nasipi, visokimi med 3 m in 5 m in neposredno nevarnost uničenja premoženja zaradi dviga podtalnice, vse to za korist drugih občin (Celje, Laško). Ali je "javna korist" varovanja Celja upravičena do te mere, da se degradira bivalno okolje in vrednost nepremičnin brez odškodnine za manjvrednost nepremičnine?

35.Vprašanje: Ali zavestno žrtvujete varnost prebivalcev Kaplje vasi, ne da bi nam zagotovili enako raven varnosti?

36.Vprašanje: Ali se zavedate, da s tem kršite 22. člen Ustave RS (enako varstvo pravic), saj nas postavljate v položaj drugorazrednih državljanov, ki morajo trpeti škodo za korist večine?

37.Vprašanje: Ali država s Predlogom Uredbe o DPN krši načelo sorazmernosti?

Kršitev 14. in 22. člena Ustave RS: Enakost pred zakonom in enako varstvo pravic

Država rešuje premoženje v Celju in Laškem tako, da zavestno žrtvuje varnost in premoženje prebivalcev Kaplje vasi, ne da bi jim zagotovila enako raven varnosti. Za Kapljo vas dokumenti priznavajo tveganje dviga podtalnice (vezna posoda) na suhi strani nasipa, kar bo povzročilo poplavljanje kleti in spodkopavanje temeljev.

38.Vprašanje: Ali se zavedate, da z načrtovanjem zadrževalnika in s prelaganjem rešitve problema dviga podtalnice (vezna posoda) na "prihodnje faze" kršite 22. člen Ustave RS (enako varstvo pravic)?

39.Vprašanje: S kakšno pravico država v istem postopku zavestno zmanjšuje varnost enih državljanov (Kaplja vas), da bi povečala varnost drugih, ne da bi prvim zagotovila enakovredne zaščitne ukrepe?

40.Vprašanje: V 39. členu Predloga Uredbe o DPN določate, da se bo vpliv podtalnice na objekte preverjal šele v fazi gradbenega dovoljenja. S tem prebivalcem Kaplje vasi v fazi sprejemanja Predloga Uredbe o DPN odvzimate možnost učinkovite obrambe svojih pravic, saj nam ne predložite ključnega dokaza o varnosti posega. Kako je takšen postopek, ki favorizira investitorja in nam onemogoča, da bi

na podlagi dejstev zavrnilo nevarno lokacijo, skladen z ustavnim jamstvom enakega varstva pravic v postopku?

Kršitev 71. člena Ustave RS: Varstvo kmetijskih zemljišč

Predlog Uredbe o DPN za Spodnjo Savinjsko dolino neposredno krši ustavno zapoved posebnega varstva kmetijskih zemljišč, saj načrtuje trajno uničenje in degradacijo najboljših kmetijskih zemljišč (K1) na območju, ki predstavlja strateški vir za prehransko varnost in izvozno usmerjeno hmeljarstvo.

Ustava RS v 71. členu določa posebno varstvo kmetijskih zemljišč. Hkrati resolucije in strategije države poudarjajo nujnost povečanja samooskrbe s hrano, zlasti v luči globalnih kriz (vojna v Ukrajini, podnebne spremembe). V vaši dokumentaciji je navedeno, da Predlog Uredbe o DPN posega približno v 1080 ha kmetijskih zemljišč. Trajni gradbeni posegi (uničenje) bodo prizadeli 165,60 ha kmetijskih zemljišč.

Takšen poseg je v nasprotju z usmeritvami Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), ki je v mnenju z dne 27. 1. 2025 izrecno zapisalo: "Na ministrstvu menimo, da je predlagana dokumentacija z vidika poseganja na kmetijska zemljišča neustrezna in nesprejemljiva."

41.Vprašanje: Zakaj se DPN umešča na najboljša kmetijska zemljišča (K1) in trajne nasade (hmeljišča, sadovnjaki), čeprav MKGP v svojih smernicah izrecno zahteva, da se posegi umeščajo na neurbana in nekmetijska zemljišča?

42.Vprašanje: Kako utemeljujete skladnost Predloga uredbe o DPN z 71. členom Ustave RS in s strateškim ciljem Republike Slovenije o zagotavljanju prehranske varnosti (na kar opozarja tudi stroka (KGZS)), glede na to, da projekt posega na kar 679,29 ha najboljših kmetijskih zemljišč (K1)?

43.Vprašanje: Ali ste predvidevali nadomestna kmetijska zemljišča enake bonitete za vseh 165,60 ha trajno uničenih površin in kje konkretno se ta nahajajo? V Savinjski dolini ni neobdelanih kmetijskih zemljišč za zamenjavo. Če zemljišč nimate, je projekt v nasprotju z načelom varovanja kmetijskih zemljišč.

44.Vprašanje: Zakaj ni narejena študija za zagotavljanje poplavne varnosti **istočasno** za Zgornjo in Spodnjo Savinjsko dolino, za celotno povodje Savinje, celotno povodje Pake in celotno povodje Bolske na manj kakovostnih kmetijskih zemljiščih:

- Robanov kot
- Ljubnica Ljubno- Smrekovec
- Dreta Gornji Grad
- Paka-Velenjsko jezero
- Občina Vransko- Zaplaninščica
- Občina Vransko- Merinščica
- Občina Braslovče- Šmartno
- Občina Tabor in Braslovče – Blatnica
- Občina Polzela in Žalec – Trnava
- Občina Braslovče- povečanje akumulacijskega jezera Žovnek

45.Vprašanje: Kako je trajno uničenje in degradacija takšnega obsega najbolj rodovitne zemlje v Spodnji Savinjski dolini (žitnica, hmeljarstvo) skladna s strateškim ciljem prehranske varnosti Slovenije?

46.Vprašanje: Ali se zavedate, da z gradnjo na K1 zemljiščih nepovratno zmanjšujete potencial za samooskrbo prihodnjih generacij, kar je v nasprotju z nacionalnim interesom?

3.SKLOP: OGROŽANJE JAVNEGA ZDRAVJA, HIGIENSKA VARNOST IN TVEGANJE ZA IZBRUH BOLEZNI

Kršitev zakonodaje in Ustave RS:

72. člen Ustave RS (Pravica do zdravega življenjskega okolja): Država je dolžna zagotoviti zdravo življenjsko okolje. Ustvarjanje pogojev za razvoj patogenih organizmov in širjenje smrada v neposredni bližini naselij krši to pravico.

35. člen Ustave RS (Varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic): Nedotakljivost telesne in duševne celovitosti: Izpostavljanje prebivalcev tveganju za nalezljive bolezni (tifus, griža) in vektorjem bolezni (komarji) posega v telesno integriteto.

70.a člen Ustave RS (Pravica do pitne vode): Onesnažena poplavna voda, pomešana s fekalijami in pesticidi, ki ponika v vodonosnik, ogroža vire pitne vode.

Fekalna 'tempirana bomba' v zadrževalniku

Dokumentacija (Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ in Usmeritve) razkriva, da znotraj predvidenega suhega zadrževalnika Kaplja vas poteka primarni kanalizacijski sistem (fekalna kanalizacija) med Grajsko vasjo in Kapljo vasjo. Cevi gravitacijske kanalizacije niso grajene, da bi zdržale zunanji hidrostatski pritisk 5,5 m oziroma cca 6 m visoke vode, ki bo stala v zadrževalniku.

Tveganje: Ob polnitvi zadrževalnika bo pritisk vode povzročil lom kanalizacijskih cevi ali izlitje vsebine. Fekalije se bodo pomešale z 1,8 milijona m³ poplavne vode. Dokumentacija (Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ (poglavje 4.5.2.3)) neposredno priznava, da na območjih z neurejeno ali poškodovano kanalizacijo ob poplavah obstaja nevarnost za zdravje prebivalcev.

47.Vprašanje: Kako boste preprečili, da zadrževalnik ne postane ogromen inkubator nalezljivih bolezni, ki jih bodo komarji in mrčes prenašali na bližnja naselja, oddaljena le nekaj deset metrov?

Gnitje in smrad (zmanjšana kakovost bivanja)

V pripombah je izpostavljen problem "smradu po poplavah", ki je posledica gnitja organskih snovi in mulja. V zadrževalniku Kaplja vas bodo poplavljenе velike količine biomase (poljščine, hmelj).

48.Vprašanje: Kdo bo odgovoren za takojšnjo sanacijo in dezinfekcijo več sto hektarjev površin po umiku vode, preden se začne proces gnitja in razvoja plesni, ki ogrožajo zdravje ljudi z dihalnimi težavami?

49.Vprašanje: Ali bo investitor kril stroške bivanja **drugje** za prebivalce, če bo smrad neznosen?

Ministrstvo za kmetijstvo je doseglo, da se v suhih zadrževalnikih dovoli uporaba fitofarmaceutskih sredstev (škropiv) in gnojil, da se ohrani kmetijska raba.

"Kemijska juha" in gnitje (Pesticidi in biomasa)

Tveganje: Ob poplavi se bodo pesticidi in gnojila raztopili v vodi. Ker so tla v Kaplji vasi prodnata in prepustna, bo ta 'kemijska juha' poniknila v podtalnico ali pa bo po umiku vode ostala v obliki kontaminiranega mulja na površju. Dokumentacija navaja, da se voda v zadrževalnikih zadržuje do 40 ur, kar je dovolj za razmočenje in začetek gnitja kmetijskih kultur (biomase), kar povzroča neznosen smrad in razvoj plesni, ki ogrožajo dihala.

50.Vprašanje: Ali ste izdelali študijo tveganja za zdravje ljudi ob stiku s to vodo (npr. otroci, ki bi se igrali v bližini, sprehajalci po nasipih) ali vdihavanju aerosolov iz te 'kemijske juhe'? Kako to vpliva na širjenje odpornih mikroorganizmov?

51.Vprašanje: Glede na to, da so tla v Kaplji vasi prodnata in prepustna ter da gre za vodovarstveno območje: Kako lahko zagotovite skladnost s 70.a členom Ustave (pravica do pitne vode) in Vodno direktivo, če ste zavestno dovolili spiranje pesticidov direktno v vodonosnik pitne vode?

52.Vprašanje: Ali prevzimate kazensko odgovornost za kemijsko onesnaženje vodnih virov Spodnje Savinjske doline ob prvem polnjenju zadrževalnika?

Vektorji bolezni (Komarji v stoječih vodah)

Kot omilitveni ukrep za dvoživke Predlog Uredbe o DPN predvideva ureditev novih mlak in mokrih habitatov ob nasipih in pod pregradami (npr. pri MZ Gozdnica in v Vrbju).

Tveganje: Te plitve, stoječe vode v neposredni bližini naselij so idealna gojišča za komarje. Ob segrevanju vode (plitvine) se tveganje za razvoj ličink in prenos bolezni (npr. virus Zahodnega Nila, tigrasti komar) drastično poveča, na kar opozarjajo tudi ribiči glede pregrevanja vode v plitvih delih.

53.Vprašanje: Glede na pojav novih, nevarnih vrst komarjev (tigrasti komar) v Sloveniji: Ali ste ocenili tveganje, da bodo te umetne mlake v bližini naselij postale žarišča za razmnoževanje prenašalcev bolezni?

54.Vprašanje: Ali bo koncesionar zadolžen za redno zatiranje ličink komarjev v teh mlakah?

4.SKLOP: VARNOST OTROK IN POSEBNO VARSTVO

Kršitev 56. in 35. člena Ustave RS:

• **56. člen Ustave RS (Pravice otrok):** "Otroci uživajo posebno varstvo in skrb. Otrokom se zagotavlja posebno varstvo pred telesnim, duševnim ali drugim izkoriščanjem in zlorabljanjem."

• **35. člen Ustave RS (Varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic):** Nedotakljivost telesne in duševne celovitosti (psihološki vpliv življenja pod nasipom).

Igra na kontaminirani (strupeni) površini

V suhih zadrževalnikih ste dovolili uporabo fitofarmaceutskih sredstev (pesticidov) in gnojil, hkrati pa priznavate, da skozi zadrževalnik teče fekalna kanalizacija, ki lahko ob poplavi počí. Po umiku vode bo na tleh ostal mulj, pomešan s fekalijami in kemikalijami.

55.Vprašanje: Ali lahko staršem v Kaplji vasi pisno zagotovite, da bo igra otrok na travnikih in vrtovih, ki bodo preplavljeni s to 'fekalno-kemično mešanico', varna?

56.Vprašanje: Kdo bo odgovarjal, če otrok zboli zaradi stika s kontaminirano zemljo, ki je ne boste uspeli sanirati v 24 urah?

57.Vprašanje: Ali nameravate prepovedati igro na prostem za otroke v območju DPN?

Nove vodne površine (mlake in kanali) in neposredna nevarnost utopitve

Kot omilitveni ukrep za dvoživke načrtujete vzpostavitev novih mlak in mokrišč ob nasipih in pod pregradami. Ti objekti so locirani v neposredni bližini naselij.

58.Vprašanje: Kako boste fizično zavarovali te nove vodne površine pred dostopom majhnih otrok, da preprečite utopitve?

59.Vprašanje: Ali DPN predvideva ograjevanje vseh novih "ekoloških" mlak, ki bodo nastale le nekaj deset metrov od stanovanjskih hiš, ali pa to tveganje prelagate na starše?

Varnosti šolskih poti med gradnjo (Prometna varnost)

Gradnja bo trajala več let, vključevala bo tisoče prevozov s težko gradbeno mehanizacijo. Dokumentacija omenja obremenitve lokalnih cest in vpliv na promet.

60.Vprašanje: Kako boste zagotovili varnost otrok na šolskih poteh v Kaplji vasi, Latkovi vasi in Preboldu, ko bodo te iste ceste uporabljali 40-tonski tovornjaki? Ali ste v DPN vključili načrt varnih šolskih poti, ločenih od gradbišnega prometa, ali pa bodo otroci prisiljeni hoditi v šolo med bagri in prahom?

Psihološki vpliv življenja pod nasipom na otroke

V Kaplji vasi bodo hiše od nasipa, visokega med 3 m in 5 m oddaljene le 45 metrov. Otroci bodo odraščali s pogledom na zid in z zavestjo, da je za njim 1,8 milijona m³vode, ki lahko vsak trenutek predre nasip (zaradi potresa ali loma).

61.Vprašanje: Ali ste v postopku priprave Predloga Uredbe o DPN vključili pedopsihiatrično stroko, ki bi ocenila vpliv takšnega okolja (stalna nevarnost, utesnjenost, izguba sonca) na duševni razvoj otrok?

62.Vprašanje: Ali je "javna korist" res vredna, da generacijo otrok obsodite na življenje v senci nasipa in strahu pred vodo?

Prisotnost prenašalcev bolezni

Zdravstvena stroka (NIJZ) opozarja na širjenje tigrastih komarjev. Zadrževalniki in nove mlake bodo idealna gojišča zanje. Otroci so zaradi tanjše kože in igranja na prostem najbolj izpostavljeni pikom.

63.Vprašanje: Kako boste preprečili, da zadrževalniki ne postanejo legla komarjev, ki prenašajo bolezni?

64.Vprašanje: Ali boste financirali mreže proti komarjem in repelente za vse družine v vplivnem območju, ali pa je to še en 'zunanji strošek', ki ga nosijo prebivalci?

Rekreacija na nasipih – nevarna igra

Načrtujete, da bodo krone nasipov služile kot kolesarske in sprehajalne poti.

65.Vprašanje: Kdo bo odgovoren za varnost otrok na teh visokih nasipih (višina med 3 m in 5 m)?

66.Vprašanje: Ali bodo nasipi ograjeni, da otrok s kolesom ne more pasti v zadrževalnik ali po strmem bregu? Če ne, ali ni to ustvarjanje nevarne infrastrukture v prostoru, ki vabi otroke, hkrati pa jih ogroža?

5. SKLOP: POSEBNO VARSTVO INVALIDOV, STAREJŠIH IN GIBALNO OVIRANIH OSEB (52. Člen USTAVE RS, KONVENCIJA O PRAVICAH INVALIDOV, ZAKONA O IZENAČEVANJU MOŽNOSTI INVALIDOV (ZIMI))

Pregled dokumentacije DPN razkriva, da je problematika invalidov, starejših in gibalno oviranih oseb v gradivu skoraj popolnoma prezrta. V dokumentaciji ni mogoče najti posebnega poglavja ali študije, ki bi obravnavala vpliv gradnje večmetrski nasipov na kakovost življenja in varnost teh ranljivih skupin.

Invalidi imajo po 52. členu Ustave RS pravico do usposabljanja za življenje in delo, kar predpostavlja varno in dostopno bivalno okolje.

67.Vprašanje: Kako bo gradnja nasipa, ki prinaša tveganje dviga podtalnice v pritlična stanovanja (kjer invalidi najpogosteje bivajo zaradi dostopnosti), vplivala na njihovo ustavno pravico do varnega življenja?

68.Vprašanje: Zakaj v dokumentaciji ni niti ene analize, ki bi se specifično ukvarjala z vplivom načrtovanih ureditev na kakovost bivanja in varnost invalidov v Kaplji vasi?

Nekatere tehnične rešitve, zapisane v Predlogu o Uredbi, so za gibalno ovirane osebe neprimerne in celo nevarne:

Klančine so prestrme za invalidske vozičke (Diskriminatorna tehnična rešitev)

Naklon 1:8 (12,5 %) je za samostojno uporabo invalidskega vozička prestrm in nevaren. Ta naklon je po vseh standardih neprevozen za samostojnega uporabnika invalidskega vozička in izjemno nevaren za osebe z bergalami ali starejše, saj obstaja velika nevarnost prevrnitve nazaj ali zdrsa pri spuščanju.

Standardi za dostopnost (ISO in slovenska zakonodaja o univerzalni graditvi) priporočajo naklone do 1:20 (5 %) oziroma največ 1:12 (8,3 %) za krajše razdalje. S tem, ko ste v Predlog Uredbe zapisali 1:8, ste gibalno oviranim onemogočili prehod čez nasip ali do zemljišč/sprehajalnih poti na drugi strani.

69.Vprašanje: Na podlagi katerega zakona si pripravljalec DPN jemlje pravico, da v prostor umešča rešitve, ki so za gibalno ovirane osebe po veljavnih standardih neprevozne in nevarne?

70.Vprašanje: Bo starejša oseba s palico ali invalid na vozičku sploh lahko dostopal do vrha teh nasipov, da bi ohranil stik s prostorom, ali pa so ti nasipi projektirani kot fizične ovire, ki bodo ranljive skupine dokončno zaprle v "geto" med hišo in zidom?

71.Vprašanje: Če bo zaradi predpisanega naklona 1:8 (12,5 %), ki je po standardih ISO prestrm, prišlo do prevrnitve invalidskega vozička ali padca starejše osebe s težkimi poškodbami, kdo bo prevzel kazensko in odškodninsko odgovornost?

72.Vprašanje: Ali so te poti projektirane po standardih univerzalne dostopnosti?

73.Vprašanje: Ali so odgovorni projektanti klančine z naklonom 1:8 vrisali z vedenjem, da te ne izpolnjujejo pogojev za univerzalno dostopnost?

74.Vprašanje: Ali ste klančine z naklonom 1:8 načrtovali za gorske kolesarje ali za prebivalce Kaplje vasi?

ZAHTEVA: Predložite tehnično dokazilo in študijo dostopnosti, ki utemeljuje, kako bo invalidna oseba premagala 12,5-odstotni klanec čez nasip? Če tega dokazila nimate, je Uredba v tem delu nezakonita in diskriminatorna.

ZAHTEVA: Zahtevamo, da se Uredba popravi tako, da bodo vsi dostopi grajeni po standardih univerzalne graditve (max. nagib 1:12 ali 1:20) in da se za objekte z ranljivimi osebami zagotovi posebna protipoplavna zaščita.

Kršitev Resolucije o varstvu pred nesrečami

V Študiji variant (1.3.6, str. 21) se sklicujete na Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (2024 - 2030):

"Vzpostavljene bodo trajne oblike sodelovanja z organizacijami, ki skrbijo za ranljive skupine (invalidne, starejše osebe), ki so pomembne pri ocenjevanju tveganj nesreč ter oblikovanju in izvajanju načrtov, prilagojenih njihovim posebnim zahtevam, vključno s sistemi za zgodnje opozarjanje."

Ker ta Resolucija zahteva sodelovanje z organizacijami za invalide in starejše, vas sprašujemo:

75.Vprašanje: S katero invalidsko organizacijo ste uskladili tehnične rešitve nasipov?

Resolucija (2024 - 2030) izrecno zahteva sisteme za zgodnje opozarjanje, prilagojene ranljivim skupinam.

76.Vprašanje: Kako nameravate v Kaplji vasi zagotoviti opozarjanje za gluhe in naglušne osebe ali osebe z motnjami v duševnem razvoju v primeru porušitve nasipa?

77.Vprašanje: Ali je v DPN predviden specifičen tehnični sistem (npr. svetlobni signali, osebni pozivniki) ali pa ponovno načrtujete le splošne sirene, ki za te skupine niso učinkovite?

78.Vprašanje: Kje so navedeni protokoli reševanja posebej za nepokretne osebe?

79.Vprašanje: Kje v DPN je protokol reševanja za osebe, ki bivajo v pritličjih (najbolj ogroženih zaradi dviga podtalnice) in se ne morejo same umakniti?

80.Vprašanje: Ali je pripravljalec DPN pripravil lahko berljive verzije načrtov in varnostnih protokolov za osebe z intelektualno oviranostjo in starejše z demenco, ki živijo na ogroženem območju?

Kršitev ustavnega načela enakosti (14. člen Ustave RS) in pravice do zdravega življenjskega okolja (72. člen Ustave RS)

V dokumentaciji ni niti besede o pomoči pri čiščenju dvorišč, čeprav viri priznavajo, da bo voda nosila mulj, fekalije in nevarne snovi. To pomeni kršitev ustavnega načela enakosti in pravice do zdravega življenjskega okolja.

81.Vprašanje: Če invalid ali starejša oseba po poplavi potrebuje nujno medicinsko pomoč, reševalno vozilo pa zaradi neočiščenega mulja ne more do hiše (ker država čisti le njive, ne pa dvorišč), kdo bo odgovarjal za morebitno smrt ali poslabšanje zdravja?

82.Vprašanje: Kako naj nepokretni, gibalno ovirani in starejši prebivalci sami sanirajo posledice državnega projekta?

V 39. členu Predloga Uredbe navajate, da boste študijo vpliva na objekte delali šele po sprejetju DPN, zato vas sprašujemo:

83.Vprašanje: Ali se zavedate, da s tem projektom pritlična stanovanja invalidov in starejših spreminjate v vlažne, nezdrave prostore, polne plesni?

84.Vprašanje: Kako boste 80-letniku, ki živi od minimalne pokojnine, povrnili zdravje in sanirali razpokane temelje, če pa danes niti ne veste, kakšen bo “dejanski radij vpliva” podtalnice?

85.Vprašanje: Kakšen je protokol dekontaminacije za nepokretne osebe, ki bodo v svojih posteljah v pritličjih izpostavljene neposrednemu stiku s toksičnim muljem, fekalijami iz preobremenjenih kanalizacijskih sistemov in strupi?

86.Vprašanje: Ali ste v dokumentaciji upoštevali, da te osebe ne morejo “skočiti na mizo”, ampak bodo v tej nevarni mešanici dobesedno obtičale?

87.Vprašanje: Starejši in invalidi imajo pogosto oslabiljen imunski sistem in so bolj podvrženi okužbam. Kako bo država zagotovila njihovo varnost v dneh po poplavi, ko v bivalnih prostorih ostane kontaminiran mulj, ki hlapi in širi bakterije?

88.Vprašanje: Če invalid ali starejša oseba po poplavi potrebuje nujno medicinsko pomoč, reševalno vozilo pa zaradi neočiščenega mulja ne more do hiše (ker država čisti le njive, ne pa dvorišč), kdo bo odgovarjal za morebitno smrt ali poslabšanje zdravja?

89.Vprašanje: Ali DPN predvideva takojšnjo strokovno sanacijo in razkuževanje domov ranljivih skupin na stroške države, ali pa boste to breme pustili ljudem, ki se fizično in finančno ne morejo braniti sami?

Znanstveno je dokazano, da poplavni mulj v Spodnji Savinjski dolini vsebuje presežene vrednosti težkih kovin. Ker bodo nasipi spremenili hidravliko, se bo ta mulj v primeru preliva odlagal neposredno na dvorišča in vrtove prebivalcev.

90.Vprašanje: Kdo bo odgovoren za sanacijo teh zemljišč, da ne bodo starejši ljudje, ki uživajo pridelke s svojih vrtov, trajno izpostavljeni strupom, ki jih bo v njihov prostor “prinesel” vaš projekt?

Kršitev pravice do dostopa do javnega dobra

Reke in njihovi bregovi so po zakonu javno dobro, dostopno vsem pod enakimi pogoji. S tem ko obstoječe položne poti do Bolske nadomeščate s klančinami z naklonom 1:8, ki so za invalide in starejše neprehodne.

91.Vprašanje: Na kateri pravni podlagi pripravljavec DPN ranljivim skupinam odvzema pravico do dostopa do vode, ki jim je bila do zdaj zagotovljena?

92.Vprašanje: Ali ni to diskriminacija na podlagi invalidnosti pri dostopu do javne infrastrukture, financirane z javnim denarjem?

93.Vprašanje: Bo starejša oseba s palico ali invalid na vozičku sploh lahko dostopal do vrha teh nasipov, da bi ohranil stik s prostorom, ali pa so ti nasipi projektirani kot fizične ovire, ki bodo ranljive skupine dokončno zaprle v ‘geto’ med hišo in zidom?

Odsotnost evakuacijskih protokolov

Dokumentacija DPN ne vsebuje nobenega protokola evakuacije za gibalno ovirane osebe, kar je v neposrednem nasprotju z 11. členom Konvencije o pravicah invalidov in Resolucijo o varstvu pred nesrečami. Glede na to, da načrtujete nasipe, ki v primeru porušitve ali preliva ustvarijo tveganje za nenaden vdor vode v hiše, vas sprašujemo:

94.Vprašanje: Ali je Ministrstvo zavestno sprejelo tveganje, da bodo nepokretne osebe v pritličjih ob morebitni nesreči ostale ujetе v smrtni pasti?

95.Vprašanje: Kdo bo v primeru nesreče odgovoren za evakuacijo oseb, ki so vezane na kisik, dializo ali so nepokretne?

96.Vprašanje: Kako nameravate zagotoviti univerzalno dostopnost in varnost gibalno oviranih oseb v primeru naravne nesreče ali porušitve visokega nasipa, če v dokumentaciji ni niti ene vizualne študije evakuacijskih poti in dostopov?

Odsotnost evakuacijskega protokola za invalide je neposredna kršitev 34. člena Ustave RS (pravica do osebnega dostojanstva in varnosti).

97.Vprašanje: Kako lahko trdite, da je postopek DPN skladen z ustavo, če varnost zagotavljate le tistim, ki so fizično sposobni hitrega teka na vrh nasipa, vse ostale pa puščate brez uradnega načrta za preživetje?

V dokumentaciji DPN ste našli prostor za vsako bilko in vsako cev, niste pa našli prostora za en sam odstavek o tem, kako bo nepokretna ali gibalno ovirana oseba preživela, če voda vdre v njeno sobo. To ni strokovna dokumentacija, to je hazardiranje z življenji tistih, ki se ne morejo braniti sami.

6.SKLOP: KMETIJSTVO, UNIČENJE NAJBOLJŠIH ZEMLJIŠČ IN VRAČANJE EVROPSKIH SREDSTEV

Uničenje najboljših zemljišč, zemljišč z ekološkim certifikatom in aktivnih hmeljišč (K1)

Lega zadrževalnika Kaplja vas je načrtovana na način, da skoraj v celoti leži na najboljših kmetijskih zemljiščih (K1), na ekološki kmetiji in aktivnih hmeljiščih z žičnicami.

98.Vprašanje: Kako utemeljujete to družbeno škodo in trajno izgubo pridelovalnega potenciala v Kaplji vasi, na katero opozarja stroka?

99.Vprašanje: Ste v skladu s temi opozorili preučili lokacijske alternative na nekmetijskih zemljiščih?

V Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (poglavje 3.4.2.1.2) za suhi zadrževalnik Kaplja vas izrecno navajate, da posegate v hmeljišče dolvodno pod pregrado na desnem bregu Bolske in da ga bo potrebno "skrajšati in prilagoditi". Glede na to, da hmelj zahteva specifično, prepustno zemljo, vi pa načrtujete poplavljanje s prenašanjem mulja, ki tla "zabije" in jih naredi nepropustna, ter glede na opozorila, da bodo takšni posegi "preprečili nadaljnji razvoj kmetij in povečali socialno ogroženost":

100.Vprašanje: Kako boste zagotovili ekonomsko preživetje kmetij v Kaplji vasi, če jim fizično odrežete del nasadov (krajšanje žičnic) in s tem onemogočite strojno obdelavo (obračalni krogi), preostalo zemljo pa trajno degradirate z nanosom mulja?

101. Vprašanje: Kako boste zagotovili preživetje ekoloških kmetij? Zemlja z ekološkim certifikatom je trajno uničena.

102.Vprašanje: Ali bo obljubljeni "individualni sanacijski načrt" vključeval tudi izplačilo izgubljenega dohodka za celotno življenjsko dobo kmetije (renta) ali pa boste tem kmetijam, ki postanejo nekonkurenčne, zagotovili odkup celotnega gospodarstva po tržni ceni 'delujočega podjetja' in ne le kmetijskega zemljišča?

103. Vprašanje: Ali lahko zagotovite da bo individualni sanacijski načrt za vsako kmetijo izdelan pred potrditvijo DPN.

Dokumentacija omenja odškodnine za uničen pridelek (90. člen ZV-1). Ne omenja pa odškodnine za uničeno infrastrukturo hmeljišč (žičnice), ki jo lahko mulj in vodni tok trajno poškodujeta, niti izpada dohodka za večletni cikel obnove nasada. Prav tako ni rešeno vprašanje sanacije tal po umiku vode

(odvoz mulja, ki je lahko kontaminiran), vprašanje ekoloških kmetij in povračila stroškov za nakup specifične mehanizacije za ekološko kmetovanje.

104.Vprašanje: Zakonodaja (90. člen ZV-1) krije le škodo na pridelkih. DPN ne omenja odškodnine za uničeno infrastrukturo hmeljišč (žičnice, betonski stebri, namakalni sistemi), ki jo lahko mulj in vodni tok trajno poškodujeta ali porušita. Ali bo država krila stroške ponovne vzpostavitve nasadov, vključno s ponovno postavitvijo žičnic po vsaki poplavi, in izpad dohodka za večletni cikel obnove nasada (saj hmelj ni enoletnica)?

Slovenija je po pridelavi hmelja na 3. mestu na svetu, hmeljarstvo pa je izrazito izvozno usmerjena panoga, ki prinaša državi prihodke in prepoznavnost. V dokumentaciji (Obrazložitev in utemeljitev, Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ, DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA, Prikaz stanja prostora) priznavate, da Predlog Uredbe o DPN posega na 183,21 hektarjev aktivnih hmeljišč. V Kaplji vasi, Šempetru in Levcu DPN posega neposredno v aktivna hmeljišča. Dokumentacija priznava, da bo treba hmeljišča 'skrajšati in prilagoditi'. Hmelj za rast potrebuje specifična, prepustna tla. Zadrževalniki bodo ob poplavih prinesli mulj, ki tla "zbije" in jih naredi nepropustna, kar trajno uniči pogoje za hmelj.

105.Vprašanje: Ali se zavedate, da s fizičnim prekinjanjem žičnic in spremembo strukture tal (zamljenje) de facto ukinjate hmeljarstvo na tem območju, saj hmelj ne preživi v "zabiti" zemlji?

106.Vprašanje: Kako boste nadomestili izpad prihodka in izgubo tržnih deležev na svetovnem trgu, če boste s poplavljanjem in nanosi mulja uničili kakovost tal, ki je nujna za hmelj? Ali se zavedate, da s tem ne uničujete le hrane, ampak tudi gospodarsko panogo z 200-letno tradicijo, ki je vezana izključno na to specifično mikrolokacijo in kakovost tal?

107.Vprašanje: Kako je uničenje proizvodnega potenciala za izvozno usmerjeno panogo (hmeljarstvo), ki Slovenijo uvršča v svetovni vrh, skladno z nacionalnim interesom?

108.Vprašanje: Kdo bo fizično in finančno odgovoren za sanacijo tal po umiku vode (odvoz mulja, ki je lahko kontaminiran s fekalijami ali težkimi kovinami)? V dokumentih piše, da se mulj odstrani, "če je kontaminiran" ali če presega 5 cm. Kdo jamči, da bo analiza opravljena v 24 urah po odteku vode in da bo kmetijsko zemljišče očiščeno pred naslednjo setvijo na stroške države, ne da bi to breme padlo na kmeta?

Civilne iniciative in Inštitut za hmeljarstvo opozarjajo, da poplavne vode v zadrževalnike prinašajo fekalije, olja, pesticide in težke kovine.

109.Vprašanje: Kako je poplavljanje kmetijskih površin v zadrževalnikih skladno s konceptom varne hrane? Kdo bo kupil krompir ali hmelj s polja, ki je bilo preplavljeno z mešanico komunalnih odpadkov in mulja?

110.Vprašanje: Ali s tem projektom dejansko ne spreminjate prvovrstnih njiv v deponije poplavnega odpada, s čimer trajno izničite njihov potencial za pridelavo hrane?

Na območju Predloga Uredbe o DPN se nahajajo obsežni namakalni sistemi (npr. Šempeter-Vrbje, Breg, Kaplja vas), zgrajeni z evropskimi sredstvi, ki so ključni za stabilno pridelavo hrane v času podnebnih sprememb.

111.Vprašanje: S kakšno pravico država v imenu enega javnega interesa (poplavna varnost) uničuje drugega (prehranska varnost in namakanje), ki ga prav tako varuje Ustava in ga financira EU?

112.Vprašanje: Zakaj namesto uničenja ne načrtujete alternativnih rešitev, ki bi podpirali kmetijstvo?

Zakon o kmetijskih zemljiščih zahteva nadomeščanje izgubljenih zemljišč oziroma izboljšanje njihovega potenciala. Vendar kmetje in stroka (KGZS) opozarjajo, da v Spodnji Savinjski dolini ni prostih kmetijskih zemljišč za nadomeščanje.

113.Vprašanje: Kje konkretno nameravate zagotoviti nadomestna zemljišča za kmete, ki bodo izgubili svoja najboljša zemljišča?

114.Vprašanje: Ali ni obljuba o “nadomeščanju” zemljišč zavajanje javnosti? Če vzamete zemljo kmetu A, da bi jo dali kmetu B (ki mu jo je vzel zadrževalnik), se skupna količina hrane, pridelane v Sloveniji, še vedno zmanjša.

115.Vprašanje: Kako boste dosegli “prehransko varnost” z zmanjšanjem skupnega fonda zemljišč, če pa novih površin ni mogoče ustvariti?

116.Vprašanje: V pripombah kmetijske stroke (KGZS) in civilnih iniciativ je izpostavljeno dejstvo, da je Slovenija po deležu obdelovalnih površin na prebivalca že sedaj na predzadnjem mestu v Evropi. Zakaj država pri tem projektu vztraja pri najlažji poti (gradnja na ravnini, na najboljši zemlji), namesto da bi upoštevala smernice Ministrstva za kmetijstvo (MKGP), ki je v svojih mnenjih zahtevalo, da se posegi umeščajo na neurbana in nekmetijska zemljišča,?

117.Vprašanje: Ali ni žrtvovanje 804,47 hektarjev kmetijskih površin za reševanje urbanističnih napak nesorazmeren ukrep, ki ogroža dolgoročno preživetje prebivalstva?

Zavajanje o prilagajanju kmetom (Selektivno polnjenje)

Kmetom obljubljate, da boste pri polnjenju upoštevali vegetacijsko dobo in škodni potencial. Vendar v Obrazložitev in utemeljitev (poglavje 2.2.2) jasno piše: “Pri pretokih Q100 in več, se vedno napolnijo vsi zadrževalniki, zato selektivno polnjenje ni možno”.

Posledica: Ko bo prišla 100-letna voda (kar je cilj projekta), bodo **vsa zemljišča pod vodo**, ne glede na vegetacijsko dobo. Obljube o “dinamičnem upravljanju” v korist kmetijstva veljajo le za manjše poplave, ki pa tako ali tako niso problematične.

118.Vprašanje: Kmetom obljubljate prilagajanje vegetacijski dobi. Vendar dokumentacija priznava, da pri 100-letnih vodah (kar je cilj zaščite) selektivno polnjenje »ni možno« in se napolnijo vsi zadrževalniki. Ali ni to priznanje, da v primeru resne nevarnosti kmetijska škoda ne bo faktor odločanja in bodo zemljišča ter pridelki žrtvovani avtomatsko, ne glede na letni čas?

Vračanje evropskih sredstev

V Kaplji vasi je prisotna obsežna kmetijska infrastruktura (namakalni sistemi in hmeljišča) in ekološka zemljišča v kateri so bila vložena znatna sredstva. V Kaplji vasi torej ne gre le za ‘golo zemljo’, ampak za tehnološko opremljena zemljišča in zemljišča z ekološkim certifikatom. Zadrževalnik Kaplja vas posega v namakalne sisteme, hmeljišča in zemljišča financirana z EU sredstvi.

119.Vprašanje: Na območju Kaplje vasi so hmeljišča zgrajena s pomočjo evropskih sredstev, ki zahtevajo ohranitev obsega pridelave. Kdo bo kril vračilo teh sredstev EU, če bodo hmeljišča zaradi izgradnje nasipa in poplavljanja uničena? Ali bo država plačala ponovno postavitev žičnic po vsaki poplavi?

V Kaplji vasi DPN posega v obstoječ namakalni sistem, ki pokriva 189,71 ha, ter v aktivna hmeljišča, ki so bila posodobljena s pomočjo nepovratnih evropskih sredstev (Program razvoja podeželja). Pogodbe z EU zavezujejo kmete in Društvo namakalnih naprav Kaplja vas k ohranjanju obsega površin in funkcionalnosti investicije za določeno dobo (5 let ali več).

120.Vprašanje: Glede na to, da DPN predvideva ‘skrajšanje’ hmeljišč in posege v namakalne vode: Ali bo Republika Slovenija v celoti prevzela plačilo sankcij in vračilo evropskih sredstev, ki jih bo EU zahtevala od kmetov v Kaplji vasi zaradi kršitve pogodbene obveznosti ohranjanja obsega investicije, ki je posledica državnega posega?

121.Vprašanje: Ali imate pisno zagotovilo pristojnih organov EU, da poseg v te namenske investicije ne bo sprožil postopkov proti prejemnikom sredstev in kmetij ne bo pahnil v finančni propad?

7. SKLOP: EKONOMSKO ZAVAJANJE IN NEUPRAVIČENOST PROJEKTA

V dokumentu Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (poglavje 4.5.6)) pripravljalec utemeljuje ekonomsko upravičenost projekta s “koristmi”, med katere štejejo **povečanje vrednosti nepremičnin za 5 %**. Trdi, da bo zaradi “varnosti” cena zrasla. To je v popolnem nasprotju s Predlogom Uredbe o DPN, ki na istem območju prepoveduje gradnjo (26. člen) in umešča masivne nasipe v neposredno bližino hiš.

122.Vprašanje: Kako lahko v ekonomski analizi trdite, da se bo vrednost zemljišč v Kaplji vasi povečala za 5 %, če pa hkrati z 26. členom Uredbe na teh istih zemljiščih prepovedujete vsakršno gradnjo objektov?

123.Vprašanje: Ali ni to namerno prirejanje vhodnih podatkov ekonomske analize, da bi projekt na papirju izgledal ekonomsko upravičen, saj bi realna ocena (drastičen padec vrednosti za več kot 50 %) pokazala, da je predlagana varianta ekonomsko negativna?

124.Vprašanje: Ekonomsko upravičenost projekta utemeljujete s trditvijo, da se bo vrednost nepremičnin na območju Kaplje vasi zaradi izvedbe ukrepov povečala za 5 %. Na kakšni strokovni podlagi trdite, da bo nepremičnini, ki bo po novem imela pred okni med 3 m in 5 m visok nasip (izguba razgleda, sonca), ob tem pa še tveganje vdora podtalnice v klet, dvig temeljev itd., in izpostavljenost eventualnemu rušilnemu valu ob havariji, cena zrasla?

Nepremičnina v senci nasipa

Vaša študija trdi, da bo nepremičnina varna in zato vredna več. Realnost Predloga Uredbe DPN za Kapljo vas pa je med 3 m in 5 m visok nasip le 45 metrov od hiš.

125.Vprašanje: Na kateri nepremičninski metodologiji temeljite trditev, da hiši, ki ji pred okna postavite med 3 m in 5 m visok zid, ji odvzamete razgled in jo postavite v “lavor” poplavne nevarnosti (območje preostale nevarnosti), izpostavljenost eventualnemu rušilnemu valu, cena zraste?

126.Vprašanje: Ali ste pri cenitvi upoštevali “stigma efekt” (trajno razvrednotenje nepremičnine in kakovosti življenja) bivanja za pregrado?

Ničnosti ekonomske analize

Če izračunamo realno stanje – torej **padec** vrednosti nepremičnin v Kaplji vasi (zaradi vizualne degradacije, prepovedi gradnje, tveganja loma nasipa, tveganja zaradi rušilnega vala) namesto vaše fiktivne 5-odstotne rasti:

127.Vprašanje: Ali bi bil projekt v tem primeru sploh še ekonomsko upravičen ($B/C > 1$)?

ZAHTEVA: Zahtevamo ponovni izračun ekonomske upravičenosti z upoštevanjem realnega razvrednotenja nepremičnin (devalvacije), ki ga povzročajo omejitve iz Uredbe.

Varnostni paradoks

V Prikazu stanja prostora navajate, da se bo poplavna varnost izboljšala. Hkrati pa v Okoljskem poročilu priznavate, da za objekte tik ob nasipih (Kaplja vas) obstaja nevarnost dviga podtalnice in zalitja kleti, za kar sploh še nimate rešitve.

128.Vprašanje: Kako lahko trgu “prodате” zgodbo o večji varnosti (in višji ceni), če pa v istem paketu prinašate novo nevarnost (vpliv podtalnice), ki je prej ni bilo?

8.SKLOP: INFRASTRUKTURNI IN OKOLJSKI KONFLIKT

Ogrožanje primarnega vodnega vira in neenaka obravnava

Kršitev 70.a člena Ustave - Pravica do pitne vode.

Ogrožanje primarnega vodovoda na območju DPN za Kapljo vas

Občina Prebold v Analiza smernic uradno opozarja, da znotraj predvidenega suhega zadrževalnika Kaplja vas poteka **primarni vodovod – Vodovod Tabor DN 200 in DN 150**, ki je ključen za oskrbo prebivalstva. V Obrazložitev in utemeljitev (poglavje 2.13.3) navajate le “zaščito z zaščitno cevjo” in ne prestativte celotnega voda izven poplavnega območja.

Dokument Prikaz stanja prostora potrjuje, da celotno območje Kaplje vasi leži na vodnem telesu, ki je ključno za podtalnico. Območje Predloga Uredbe o DPN se praktično v celoti nahaja v vodnem telesu podzemne vode Savinjska kotlina. Ker so tla prodnata (prepustna), vsako onesnaženje v zadrževalniku (pesticidi, fekalije) neposredno vstopi v ta strateški vodonosnik.

V Predlogu Uredbe o DPN (30. člen) in Obrazložitvi *DPN* (poglavje 2.13.3.1) je zapisano, da se bo na območju SZ Kaplja vas vodovod prestavil na suho stran nasipa v dolžini 760 m. Vendar pa dokumenti hkrati priznavajo, da se bo na območju razlívne površine obstoječe primarno vodovodno omrežje (NL DN 200 mm) zgolj zaščitilo z zaščitno cevjo DN 400 v dolžini približno 58 metrov in ne prestavilo v celoti. To pomeni, da bo glavna cev še vedno podvržena pritiskom, le v “oklepu”, ki pa lahko popusti.

129.Vprašanje: Zakaj zavajate javnost, da se bo vodovod umaknil, če pa ga na najbolj kritični točki – pod nasipom in v območju največjega hidravličnega udara – puščate na mestu?

130.Vprašanje: Ali lahko s 100-odstotno gotovostjo jamčite, da 'zaščitna cev' ne bo popustila pod pritiskom 1,8 milijona m³ vode in erozije tal, glede na to, da geološki profili kažejo nestabilna prodnata tla, ki se lahko pod cevjo posedejo in povzročijo lom?

Scenarij katastrofe (Plan B – Oskrba prebivalstva)

S tem, ko puščate del primarnega vodovoda (Vodovod Tabor), ki napaja tisoče ljudi, znotraj poplavnega bazena, zavestno sprejemate tveganje kontaminacije pitne vode v primeru loma cevi in vdora poplavne vode, pomešane s fekalijami (saj v zadrževalniku ostaja tudi fekalna kanalizacija).

131.Vprašanje: Ali imate v DPN vključen konkreten in finančno pokrit 'Plan B' (scenarij katastrofe) za oskrbo tisočev ljudi s pitno vodo, če ta vir postane neuporaben zaradi vaše odločitve, da ga pustite znotraj bazena?

132.Vprašanje: Kako boste v trenutku poplave, ko bodo ceste neprevozne, zagotovili takojšnjo oskrbo s pitno vodo za prebivalce Občine Prebold in Tabor, če ta primarni vod postane neuporaben ali kontaminiran? Če tega scenarija ni, ali ni to neposredno ogrožanje zdravja ljudi?

Odgovornosti Javnega komunalnega podjetja (JKP) Žalec vs. država

JKP Žalec je v svojih smernicah zahtevalo, da se za tangirane vodovode projektira ustrezno varovanje in prilagoditve. Če se bo izkazalo, da vaša rešitev z 'zaščitno cevjo' ni zadostna in pride do havarije:

133.Vprašanje: Kako boste rešili konflikt odgovornosti, ko bo upravljavec (JKP Žalec) zavrnil kritje stroškov sanacije, ker ste vi (država) kljub opozorilom o pomembnosti voda vsilili tehnično rešitev, ki ohranja cev pod nasipom?

134.Vprašanje: Kdo prevzema kazensko in materialno odgovornost, če pride do loma tega magistralnega vodovoda zaradi hidrostatičnih pritiskov ali erozije ob poplavi, kar bi povzročilo vdor umazane poplavne vode (pomešane s fekalijami in pesticidi) v sistem pitne vode?

135.Vprašanje: Ali bo v Uredbo vnesena klavzula, da Republika Slovenija prevzema popolno materialno in odškodninsko odgovornost za vsako prekinitev vodooskrbe, ki je posledica delovanja zadrževalnika?

Dostop za popravila (Nemogoča sanacija)

V primeru loma “zaščitenega” dela vodovoda, ki bo ležal pod 5,5 m oziroma cca 6 m visokim zadrževalniku ali pod vodo v napolnjenem zadrževalniku:

136.Vprašanje: Kako nameravate izvesti nujna interventna popravila (izkop in zamenjavo cevi), če bo v zadrževalniku stalo 5 metrov vode, nasip pa bo razmočen in nedostopen za težko gradbeno mehanizacijo?

137.Vprašanje: Ali to pomeni, da prebivalci pristajamo na tveganje, da bomo ob vsaki večji poplavi ostali brez pitne vode za več tednov (dokler voda ne odteče in se teren ne posuši)?

Diskriminatoren režim polnjenja

V Dodatku za varovana območja in 39. členu Predloga Uredbe določate varnostni protokol, po katerem se kot zadnji polnijo zadrževalniki na vodovarstvenih območjih (VVO), in sicer izrecno naštevate: SZ Levec, SZ Roje, SZ Šempeter in SZ Dobrteša vas, da se omeji izpiranje onesnaževal v podtalnico.

138.Vprašanje: Zakaj je SZ Kaplja vas izpuščen iz tega varnostnega protokola (polnjenje kot zadnji ukrep), če pa dokument Prikaz stanja prostora (poglavje 2.4) potrjuje, da se območje "praktično v celoti nahaja v vodnem telesu podzemne vode Savinjska kotlina (VTPodV_1002)", geološki profili pa kažejo izjemno prepustna prodnata tla?

139.Vprašanje: Ali s tem, ko Kaplje vasi ne ščitite enako kot ostala področja, zavestno tvegate kontaminacijo strateškega vodonosnika Savinjske kotline, ker območja administrativno niste označili kot VVO, čeprav fizično to je?

140.Vprašanje: Ali imate pripravljen scenarij za oskrbo tisočev ljudi s pitno vodo, če ta vir postane neuporaben zaradi vaše odločitve, da ga pustite znotraj bazena?

Neposredno spiranje v vodonosnik (Sito)

Dokument Prikaz stanja prostora potrjuje, da Kaplja vas leži neposredno na **vodnem telesu podzemne vode Savinjska kotlina**, tla pa so sestavljena iz proda in peska, ki delujeta kot sito. Hkrati ste v suhih zadrževalnikih dovolili uporabo fitofarmacevtskih sredstev (pesticidov) in gnojil.

141.Vprašanje: Kako lahko trdite, da je poseg varen, če načrtujete zadrževanje 1,8 milijona m³ vode na prepustnem terenu nad vodonosnikom brez tesnjenja dna?

142.Vprašanje: Ali se zavedate, da bo vsako razlitje olja, pesticidov ali fekalij v zadrževalniku v nekaj urah prodrlo neposredno v podtalnico, ki je vir pitne vode za celotno dolino?

Kršitev 70.a člena Ustave (Pravica do pitne vode)

Ustava RS v 70.a členu zagotavlja pravico do pitne vode. S tem, ko država v Kaplji vasi načrtuje zadrževalnik na območju primarnega vodovoda (Vodovod Tabor) in nad občutljivim vodonosnikom, hkrati pa tega območja ne uvršča med tista s posebnim režimom polnjenja (kot Roje), ustvarja neposredno grožnjo vodooskrbi.

143.Vprašanje: Ali ste Predlog Uredbe DPN uskladili z NIJZ in pridobili mnenje o tveganju za zdravje ljudi v primeru kontaminacije Vodovoda Tabor? Zakaj tvegate uničenje obstoječe vodne infrastrukture, namesto da bi preučili alternativne možnosti protipoplavne zaščite?

Prisotnost kanalizacijskega sistema na območju DPN za Kapljo vas

Občina Prebold in JKP Žalec izrecno opozarjata, da znotraj predvidenega zadrževalnika Kaplja vas poteka **primarni kanalizacijski sistem** (med Grajsko in Kapljo vasjo), ki ni grajen za visoke pritiske vode. Ključni problem ni le lokacija, ampak fizika: te cevi so gravitacijske in niso grajene, da bi zdržale zunanji hidrostatski pritisk 5,5 m oziroma 6 m visoke vode.

Predlog Uredbe navaja, da se na desnem bregu Bolske (znotraj območja urejanja) fekalna kanalizacija v dolžini 235 metrov zgolj »posname in po potrebi poglobi«, prav tako se prilagodi črpališče.

Posledica: Tveganje hidrostatskega tlaka in "ekološke bombe"

Poglobitev« cevi problema ne reši, ampak ga lahko poslabša – globlje ko je cev, večji je pritisk podzemne vode in vode v zadrževalniku nanjo. Kanalizacijski sistemi so običajno gravitacijski in niso grajeni za to, da bi zdržali zunanji pritisk (tlak) več metrov visoke vode, ki bo stala v zadrževalniku.

Cevi s fekalijami bodo tako ostale na območju, kjer bo nastal visok hidrostatski tlak vode. Če cev počí, bo pritisk vode fekalije potisnil direktno v prodnata tla (vodonosnik) in povzročil bliskovito kontaminacijo podtalnice (ki je vir pitne vode). To je v nasprotju s predpisi o varovanju vodnih virov.

144.Vprašanje: Kako je dopustno, da na tem območju ohranite fekalno kanalizacijo znotraj poplavnega bazena?

145.Vprašanje: Kako boste tehnično preprečili “vtiskanje” fekalij v prodnata tla ob lomu cevi, glede na to, da dno zadrževalnika v Kaplji vasi ni tesnjeno (nima gline, le prod)?

146.Vprašanje: Ali gradnja suhega zadrževalnika, v katerem se bo ob poplavih akumulirala umazana voda s fekalijami, olji in pesticidi, ne predstavlja 'povečanega tveganja'? Na kakšni pravni podlagi ste za ta projekt 'povozili' varstvene režime pitne vode?

147.Vprašanje: Kdo konkretno (z imenom in priimkom ali nazivom institucije) bo kazensko in materialno odgovarjal v primeru, da zaradi pritiska vode v zadrževalniku popustijo kanalizacijske cevi in pride do onesnaženja podtalnice s fekalijami?

148.Vprašanje: Ali bo država podpisala garancijo za takojšnjo sanacijo vodnih virov in dobavo nadomestne pitne vode v primeru takšne nesreče?

149.Vprašanje: Ali bo Predlog Uredbe o DPN vključeval zavezo za **popolno zamenjavo** vseh kanalizacijskih cevi v vplivnem območju z materiali, odpornimi na visoke zunanje tlake, ali pa boste tvegali izlitje fekalij v vodonosnik?

150.Vprašanje: Ali ste izdelali simulacijo širjenja onesnaženja v podzemni vodi v primeru loma kanalizacije v zadrževalniku Kaplja vas?

151.Vprašanje: Če niste, kako lahko trdite, da je poseg varen za vodooskrbo celotne Spodnje Savinjske doline?

Prisotnost plinovoda na območju DPN za Kapljo vas

Tempirana bomba znotraj zadrževalnika Kaplja vas (R25C)

V 33. členu Predloga Uredbe o DPN (točka 2, alineja 3) navajate, da se na območju suhega zadrževalnika Kaplja vas prenosni plinovod R25C-DN100 (tlak 50 barov!) **zgolj varuje in ne predstavlja v celoti**. Samo del plinovoda (741 m) se prestavi izven območja čelne pregrade, del pa očitno ostaja znotraj in se “varuje”. Družba Plinovodi d.o.o. navaja, da gre za plinovod s tlakom **50 barov**.

152.Vprašanje: Zakaj v Kaplji vasi ohranjate visoko-tlačni plinovod znotraj bazena, kjer bo stalo 1,8 milijona m³ vode, medtem ko ste ga v Dobriši vasi (P233A) prestavili na zunanjo stran nasipa?

153.Vprašanje: Ali se zavedate tveganja, da bi erozija tal ob poplavi ali plavajoči predmeti poškodovali cev pod tlakom 50 barov, kar bi sredi poplavljenega vasi povzročilo še eksplozijo plina?

Obtežba nasipov na cevi (statična stabilnost)

Na več lokacijah (npr. SZ Dobrteša vas, SZ Letuš, Bolska) načrtujete gradnjo 5 do 8 metrov visokih nasipov neposredno preko obstoječih plinovodnih cevi. V Uredbi sicer omenjate 'statični izračun obremenitve' [vir: 942, 944].

154.Vprašanje: Ali imate v tej fazi (pred sprejetjem DPN) že pridobljeno pozitivno mnenje operaterja Plinovodi d.o.o., da bodo obstoječe cevi zdržale enormno dodatno težo več tisoč ton nasipnega materiala?

155.Vprašanje: Kaj boste storili, če se izkaže, da bi se cevi pod težo nasipa posedle ali deformirale, kar bi zahtevalo njihovo nujno prestavitev, za katero pa v DPN nimate rezerviranega koridorja?

Vzgon in »plavanje« cevi (nevarnost loma)

Za zadrževalnik Letuš dokumentacija predvideva vgradnjo “betonskih jahačev” za preprečitev vzgona plinovodne cevi, saj lahko prazna plinska cev v razmočenih tleh splava na površje in počí.

156.Vprašanje: Zakaj takšen varnostni ukrep (betonski jahači proti vzgonu) ni izrecno predpisan tudi za plinovod R25C v Kaplji vasi, kjer so tla izrazito prodnata in prepustna, voda pa bo v zadrževalniku stala do višine 5,5 m oziroma 6m?

157.Vprašanje: Ali obstaja nevarnost, da pritisk vode dvigne plinovod iz tal in povzroči njegovo pretrganje?

Nemogoč dostop v primeru havarije

Upravljalavec Plinovodi d.o.o. in Adriaplin zahtevata stalen dostop do infrastrukture za vzdrževanje.

158.Vprašanje: Kako bo upravljalavec plinovoda dostopal do cevi R25C v Kaplji vasi v primeru puščanja plina med poplavo, če bo nad cevjo 5 metrov vode, okoli pa blato?

159.Vprašanje: Ali to pomeni, da v primeru poškodbe plinovoda med poplavo ne bo mogoče zapreti plina ali sanirati cevi, dokler voda ne odteče (do 40 ur)?

Varnostni pas in zniževanje terena

Družba Adriaplin v smernicah izrecno opozarja: "Nad traso obstoječih plinovodov ni dovoljeno zniževanje kote terena". DPN na več mestih predvideva poglobljanje terena in jarkov.

160.Vprašanje: Ali ste preverili vsa križanja s plinovodi, da z izkopi za zadrževalnike ne boste zmanjšali nadkritja cevi pod dovoljeno mejo, kar bi plinovod izpostavilo poškodbam s kmetijsko mehanizacijo po sanaciji. Trasa plinovoda je tudi na lokaciji kjer se načrtujete razširitev struge Bolske

Tveganja izven zadrževalnika

V Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (poglavje 5.2.2.3)) priznavate, da bo zaradi sprememb vodnega režima v zadrževalnikih prišlo do sprememb nivojev podtalnice in da obstaja tveganje vpliva na objekte neposredno ob nasipih. Kljub temu, da geološki profili jasno kažejo, da so tla v Kaplji vasi izrazito prodnata in prepustna, in da dno zadrževalnika (za razliko od mokrega zadrževalnika Gozdnic) ne bo tesnjeno z geomembrano, reševanje tega problema prelagate na nedoločeno prihodnost z navedbo, da se bo študija vpliva dviga podzemne vode na objekte in njihove temelje izdelala v nadaljnjih fazah projektiranja (39. členu Predloga Uredbe o DPN (odstavek 10)).

Glede na to, da Predlog Uredbe o DPN določa lokacijo zadrževalnika z volumnom 1,8 milijona m³ vode na izrazito prepustnih tleh (prod) v neposredni bližini naših hiš (45 m) in glede na to, da bo voda v zadrževalniku Kaplja vas stala do višine 5,5 m oziroma cca 6 m in ustvarjala enormen hidrostatični pritisk, ki bo po principu vezne posode neizogibno dvignil nivo podtalnice v kleti in temelje hiš na suhi strani nasipa, vas sprašujem:

161.Vprašanje: Ustava v 2. členu določa, da je Slovenija pravna država (načelo previdnosti). Kako je mogoče, da od Vlade RS zahtevate sprejetje Uredbe o DPN, ki je izvršilni akt, za zadrževalnik s 1,8 milijona m³ vode na poroznih tleh, če v tem trenutku nimate strokovnega dokaza, da projekt ne bo fizično uničil sosednjih objektov?

162.Vprašanje: Ali s tem priznavate, da sploh še nimate podatkov o globinah temeljev objektov v Kaplji vasi in da boste šele po sprejetju Predloga Uredbe o DPN (v fazi projektiranja) računali, ali bo dvig podtalnice poškodoval naše hiše, naše objekte?

163.Vprašanje: Zakaj zahtevate sprejetje Državnega prostorskega načrta (DPN) pred izdelavo te ključne hidravlično-hidrološke študije s projekcijskimi modeli vpliva na podtalnico za vsako hišo, za vsak objekt posebej?

164.Vprašanje: Ali se zavedate, da s preložitvijo študije na čas po sprejetju DPN od nas zahtevate, da podpišemo "bianco menico" za uničenje našega premoženja, ko pravnih sredstev zoper lokacijo zadrževalnika ne bomo več imeli (kršitev 22. in 33. člena Ustave RS)?

165.Vprašanje: Ali se zavedate, da s tem prebivalce izpostavljate pravnemu in varnostnemu tveganju, saj brez 'ničelnega stanja' in vnaprej simuliranih vplivov ne bodo mogli dokazati, da je vdor vode v klet posledica pritiska v zadrževalniku in ne 'naravnega nihanja', s čimer se izogibate objektivni odgovornosti za uničenje premoženja?

166.Vprašanje: Zakaj ni v Predlog Uredbe o DPN vnesena določba o objektivni odškodninski odgovornosti investitorja za vso škodo na objektih (vlaga, statika, zalite kleti in hiše), ki bo nastala kot posledica umetnega dviga podtalnice zaradi pritiska vode v zadrževalniku, saj tovrstna škoda ni naravna nesreča in je 90. člen Zakona o vodah ne krije? Ali bo Uredba o DPN s tem v zvezi dopolnjena.

9.SKLOP: KULTURNA DEDIŠČINA IN VAROVANA OBMOČJA

Kršitev varstvenih režimov in omejitve gradnje

Dokumentacija razkriva, da so načrtovalci v Kaplji vasi trčili ob stroge varstvene režime, ki so jih sprva ignorirali (predvideno rušenje dediščine), sedaj pa jih poskušajo rešiti s prisilnimi prilagoditvami, ki degradirajo prostor.

Podoba in kulturna dediščina Kaplje vasi je neprecenljive vrednosti, več stoletna zgodovina vasi. (vir: Ivan Dolinar, Zgodovina Kaplje vasi v Spodnji Savinjski dolini, 2000).

Mlinarjev marof (EID 1-24705) – VETO na rušenje

Načrtovani nasip v Kaplji vasi je bil prvotno projektiran tako, da bi zahteval rušitev zaščenega objekta Mlinarjev marof. Zavod za varstvo kulturne dediščine (ZVKDS) je v Analizi smernic in Okoljskem poročilu podal strogo zavezujoče mnenje: »Načrtovani nasip bi zahteval rušitev, kar je NESPREJEMLJIVO; poseg se mora umakniti iz KD [kulturne dediščine].«

To pomeni, da se mora trasa nasipa fizično prestaviti. Rezultat je prisilna prilagoditev v Uredbi (36. člen), ki vsiljuje nasip v neposredno bližino objekta, s čimer se degradira prostor in krši načelo varstva okolice dediščine.

167.Vprašanje: V smernicah ZVKDS in Okoljskem poročilu je izrecno navedeno, da je rušitev objekta kulturne dediščine Mlinarjev marof (EID 1-24705), ki jo je predvideval vaš načrt, nesprejemljiva. Kako boste uskladili traso nasipa v Kaplji vasi, da se izognete temu objektu, ne da bi ga pri tem stisnili tik ob nasip (ga zazidali) in s tem uničili njegovo ambientalno vrednost ter **bivalne pogoje(stanovanjski objekt ki je celota tega objekta Mlinarjev Marof pa je po DPN predviden za rušenje)**, kar bi bilo prav tako v nasprotju z varstvenimi režimi? Objekt Mlinarjev Marof je v funkciji stanovanjskega objekta ki je predviden za rušenje.

168.Vprašanje: Ali imate pripravljeno alternativno traso, ki spoštuje varstveni pas objekta?

Arheološko območje Kaplja vas (EID 1-29570)

Celotno območje predvidenega zadrževalnika leži na registriranem arheološkem najdišču. Dokumentacija zahteva izvedbo predhodnih arheoloških raziskav po metodi 12 (strojni testni jarki) še pred izdajo soglasij.

Omejitev: Na tem območju je prepovedano graditi brez predhodnih izkopavanj. Če se odkrijejo pomembne ostaline, se lahko gradnja ustavi ali pa zahteva draga prilagoditev projekta (varstvo in situ), kar v fazi Predloga Uredbe o DPN ni ovrednoteno.

169.Vprašanje: Celotno območje zadrževalnika leži na arheološkem najdišču (EID 1-29570), kjer so zahtevani strojni testni jarki. Kaj se zgodi s projektom DPN in že vloženimi sredstvi, če se med temi raziskavami odkrijejo pomembne arheološke ostaline, ki zahtevajo varstvo in situ (na mestu samem)? Ali boste v tem primeru ustavili gradnjo nasipov v Kaplji vasi ali pa boste uničili dediščino v imenu "javne koristi"?

Prepoved gradnje znotraj zadrževalnika – prepovedi razvoja (mrtva cona)

Ker bo območje Kaplje vasi razglašeno za suhi zadrževalnik, zanj velja 26. člen Uredbe, ki določa: "Znotraj zadrževalnikov ni dopustna gradnja stavb." To pomeni trajno omejitev razvoja naselja in kmetij na tem območju. Obstoječi objekti (npr. hmeljske žičnice) pa morajo biti statično prilagojeni (ojačani), da prenesejo pritisk vode in horizontalne sile, kar predstavlja velik strošek za lastnike.

170.Vprašanje: S 26. členom Uredbe prepovedujete gradnjo stavb znotraj zadrževalnika. Ali to pomeni, da lastniki zemljišč v Kaplji vasi na tem območju nikoli več ne bodo smeli graditi niti enostavnih kmetijskih objektov (npr. lop, silosov), ki so nujni za kmetovanje? Kako boste nadomestili to trajno izgubo razvojnega potenciala zemljišč, ki postajajo "mrtva cona" za kakršnokoli investicijo?

171.Vprašanje: Z uveljavitvijo DPN in 26. člena Uredbe boste zemljiščem v Kaplji vasi trajno odvzeli ves razvojni potencial (prepoved gradnje, omejitev rabe). Zemljišča bodo postala "mrtva cona", uporabna le za ekstenzivno košnjo. Kako boste nadomestili to trajno izgubo vrednosti zemljišča?

172.Vprašanje: Zakonodaja (90. člen ZV-1) predvideva le odškodnino za uničen pridelek, ne pa odškodnine za trajno razvrednotenje zemljišča, ki mu z Uredbo o DPN odvzamete možnost pozidave ali postavitve trajnih nasadov. Ali boste uvedli rento za “služnost poplavljanja” in omejitev lastninske pravice?

173.Vprašanje: V ekonomski analizi utemeljujete upravičenost projekta s trditvijo, da se bo vrednost nepremičnin povečala za 5 %. Kako lahko trdite, da bo cena zemljišča v Kaplji vasi zrasla, če pa hkrati z 26. členom Uredbe na tem istem zemljišču prepovedujete vsakršno gradnjo stavb in ga izpostavljate tveganju poplav?

174.Vprašanje: Predlog Uredbe o DPN dovoljuje pomožno kmetijsko opremo le pod pogojem, da “sama ni ogrožena zaradi obratovanja zadrževalnikov”. Katera kmetijska oprema (namakalni sistem, ograja, rastlinjak) pa NI ogrožena, če je pod 5 metri vode in blata?

175.Vprašanje: Ali ta določba v praksi ne pomeni popolne prepovedi postavljanja kakršnekoli infrastrukture, kar kmete vrača v srednji vek ročne obdelave brez sodobne opreme?

10.SKLOP: RAVNANJE Z IZKOPANIM MATERIALOM IN OKOLJSKA OBREMENITEV

Specifični problem Kaplje vasi (Deponije na K1): Predlog Uredbe o DPN v 21. členu izrecno navaja, da se gradbeni material in izkopi skladiščijo **na območju suhega zadrževalnika Kaplja vas**.

Konflikt: Isti člen pravi, da je skladiščenje dopustno le zunaj kmetijskih zemljišč,. Vendar je celotno območje zadrževalnika Kaplja vas na najboljših kmetijskih zemljiščih (K1). To je neizvedljiv pravni nesmisel – deponija je predvidena tam, kjer je prepovedana.

Pravni status in odvoz odpadka« iz Kaplje vasi

176.Vprašanje: Dokumentacija DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA navaja, da bo večina presežnega materiala (okoli 654.557 m³ za celotno področje DPN) klasificirana kot gradbeni odpadek (zemeljski izkop) in ne kot mineralna surovina. Čeprav ves odpadek ne nastane v Kaplji vasi, Predlog Uredbe o DPN (21. člen) določa Kapljo vas kot lokacijo za skladiščenje izkopov in materiala.

177.Vprašanje: Zakaj in na podlagi česa je Kaplja vas določena kot zbirni center za material, ki je pripeljan od drugod?

178.Vprašanje: Kako boste preprečili trajno degradacijo najboljših kmetijskih zemljišč pod začasnimi deponijami?

179.Vprašanje: Kako boste zaščitili podtalnico pod deponijami v Kaplji vasi?

Konflikt lokacij deponij na K1 zemljiščih

V 21. členu Predloga Uredbe o DPN navajate, da se bodo izkopi začasno skladiščili na območju suhega zadrževalnika Kaplja vas, hkrati pa v istem členu prepovedujete skladiščenje na kmetijskih zemljiščih.

180.Vprašanje: Ker je območje zadrževalnika Kaplja vas skoraj v celoti najboljše kmetijsko zemljišče (K1), kje konkretno (na kateri parceli v Kaplji vasi) bodo locirane deponije za tisoče kubikov materiala, ne da bi s tem kršili lastno Uredbo?

Predelava na licu mesta (Hrup in prah)

Dokumentacija predvideva postavitev mobilnih drobilnic in separacij za predelavo materiala znotraj gradbišč v Kaplji vasi. Glede na to, da so hiše od nasipa oddaljene le 45 metrov:

181.Vprašanje: Ali obstaja veljavno okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje drobilnic gradbenih odpadkov v neposredni bližini stanovanjskih hiš v Kaplji vasi in kako boste preprečili prašenje in hrup, ki bo onemogočalo bivanje?

182.Vprašanje: Ali imate izdelano študijo hrupa in prašenja za obratovanje drobilnice kamna 45 metrov od spalnic, domov prebivalcev?

183.Vprašanje: Kako boste preprečili, da Kaplja vas za čas gradnje (več let) ne postane neznosno industrijsko območje, prekrito s prahom, ki uničuje zdravje ljudi in kmetijske pridelke?

Uničenje humusa (rodovitne zemlje)

Predvidenih je več kot 266.581 m³ izkopa rodovitne zemlje.

184.Vprašanje: Kje v Kaplji vasi so zagotovljene deponije za humus, ki ne smejo biti višje od 1,5 metra (zaradi gnitja), če MKGP prepoveduje odlaganje na kmetijskih zemljiščih?

185.Vprašanje: Ali bo presežek humusa iz Kaplje vasi odpeljan v druge občine (kot "odpadek") in bo s tem trajno osiromašen lokalni kmetijski prostor?

Prometna varnost otrok

Dostava in odvoz odpadnega materiala pomeni desetstisoč voženj s težkimi tovornjaki skozi naselja.

186.Vprašanje: Ali ste v prometni študiji ovrednotili vpliv tega tovrnega prometa na varnost otrok na šolskih poteh v Kaplji vasi in okolici?

187.Vprašanje: Kdo bo plačal sanacijo lokalnih cest in poti, ki bodo pod težo tovornjakov uničene še pred koncem gradnje?»

Pravna varnost odvoza (Nerinvest)

Celoten koncept ravnanja z viški materiala (okoli 654.557 odpadka) temelji na "pismu o nameri" enega samega zasebnega podjetja (Nerinvest d.o.o.).

188.Vprašanje: Kaj se zgodi s temi ogromnimi kupi materiala v Kaplji vasi, če to podjetje izgubi koncesijo ali odstopi od namere?

189.Vprašanje: Ali ima država zagotovljeno rezervno lokacijo za odlaganje, ki ni na kmetijskih zemljiščih v Savinjski dolini?

11.SKLOP: KRŠITVE MEDNARODNEGA PRAVA IN EU DIREKTIV

Kršitev Aarhuške konvencije - kršitev pravice javnosti do sodelovanja pri okoljskem odločanju

Vlada RS je s Sklepom št. 35000-1/2024/2 z dne 25. 1. 2024 odločila, da se faza Študije variant in faza predloga DPN združita, ker naj bi bila smiselna le "ena rešitev". S tem je bila preskočena faza, kjer bi javnost lahko vplivala na izbiro variante (npr. celostna rešitev celotnega povodja Savinje s pritoki, povodja Bolske s pritoki in povodja Pake s pritoki, rešitve v povirju proti betonskim v dolini).

190.Vprašanje: S tem, ko ste alternativo urejanja v povirju ignorirali in javnost postavili pred izvršeno dejstvo izbrane variante suhih zadrževalnikov, ste kršili Aarhuško konvencijo, ki zahteva sodelovanje javnosti, ko so še odprte vse možnosti. Kako boste sanirali to kršitev mednarodnega prava in zagotovili dejansko, ne le formalno sodelovanje prebivalcev pri iskanju alternativne rešitve?

Kršitve mednarodnih konvencij - kršitev Bernske in Bonnske konvencije glede selitvenih poti in življenjskih prostorov

Nasipi (visoki med 3 m in 5 m) in SZ v Kaplji vasi fizično prekinjajo naravne migracijske koridorje divjadi in vodnih organizmov ob reki Bolski ter Savinji.

191.Vprašanje: Kako je gradnja 5,5- oziroma cca 6-metrskih zadrževalnikov sredi odprte doline skladna z Bonnsko konvencijo o varstvu selitvenih vrst in Bernsko konvencijo o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva glede na to, da bodo ti objekti prekinili naravne migracijske koridorje divjadi in vodnih organizmov ob in v reki Bolski?

192.Vprašanje: Ali ste v Predlog Uredbe o DPN vključili študijo vpliva "učinka ograje" na populacije divjadi in kako boste zagotovili prehodnost praznega in polnega zadrževalnika?

Kršitev EU direktiv (Habitati in Ptice) - nepovratne spremembe ekosistemov

Posegi v območja Natura 2000 (Savinja, Ložnica) in uničenje habitatov zavarovanih vrst.

Dokumentacija (Dodatek za varovana območja) priznava vplive na habitate v območju Natura 2000 (Savinja, Ložnica), uničenje obrežne vegetacije in posege v habitat sulca, vidre in vodomca.

Reka Bolska v Kaplji vasi je ključni pritok in migracijski koridor v območje Natura 2000. V Kaplji vasi Predlog Uredbe o DPN predvideva preureditev obstoječega reguliranega odseka reke Bolske v dolžini 1,9 km, kar vključuje razširitve, prestavitve struge in gradnjo nasipov. To pomeni popolno prekopavanje obstoječega ekosistema.

Uničenje obrežne vegetacije ob Bolski pomeni dvig temperature vode (pregrevanje), kar uniči pogoje za ribe, ki migrirajo. 5,5 oziroma 6-metrski nasip in zapornice fizično presekajo "zeleni koridor", ki ga živali uporabljajo za prehod med hribovjem in reko.

193.Vprašanje: V Kaplji vasi načrtujete "preureditev" reke Bolske v dolžini 1,9 km, mestoma se razširi do 100m in gradnjo 5,5 m oziroma cca 6 m visokih nasipov. Dokumentacija priznava, da takšni objekti prekinjajo naravne migracijske poti divjadi in vodnih organizmov. S kakšnimi konkretnimi ukrepi boste zagotovili, da Kaplja vas ne bo postala "ekološka zavora" med hribovjem in reko Savinjo?

194.Vprašanje: Ker Bolska služi kot pritok v Naturo 2000: Kako boste preprečili, da gradbena dela in kaljenje Bolske v Kaplji vasi ne bodo uničili habitatov rib dolvodno v Savinji, ki je varovano območje?

195.Vprašanje: Glede na opozorila Alpe Adria Green o nepovratnih spremembah ekosistemov: Kako je načrtovana regulacija in preusmeritev reke Bolske v Kaplji vasi skladna z zahtevami Direktive o habitatih (92/43/EGS) in Direktive o vodah (2000/60/ES), ki zahtevata ohranjanje ali izboljšanje stanja voda?

196.Vprašanje: Ali ste preučili kumulativni vpliv uničenja obrežne vegetacije v Kaplji vasi na dolvodna območja Natura 2000, kot to zahteva CI Savinja?

Nepovratne spremembe: Dokumentacija (Okoljsko poročilo) priznava, da bo med gradnjo prišlo do obsežnega uničenja obrežne vegetacije (vrbišča, jelševja), uničenja nižinskega gozda in habitatov v strugi (drstišča), uničenja več naravnih mokrišč, ki so zelo pomembni za biotsko raznovrstnost in pomembni pri zagotavljanju nivoja podtalnice, kar je v nasprotju z Direktivo o habitatih (92/43/EGS) in Direktivo o vodah (2000/60/ES), ki prepovedujeta poslabšanje stanja voda.

197.Vprašanje: Okoljsko poročilo priznava, da bo prišlo do odstranitve obrežne vegetacije (habitatni tip 91E0* in 3240) in da je vpliv ocenjen kot "srednjeročen", ker nova zasaditev potrebuje čas za rast. Kako lahko trdite, da je vpliv 'nebistven' (ocena C), (**uničenje več stoletnega nižinskega gozda ob Kaplji vasi**), če pa zamenjava dreves s sadikami pomeni, da habitat naslednjih 20 do 30 let ne bo opravljal svoje ekološke funkcije?

198.Vprašanje: Ali ni to neposredno kršenje zahtev po ohranjanju ugodnega stanja habitatov v realnem času?

Predlog Uredbe o DPN ogroža habitat sulca (Hucho hucho), koščaka, vidre in vodomca.

Sulec (Hucho hucho): Dokument Dodatek za varovana območja priznava, da je stanje sulca po poplavih 2023 že "slabo in bistveno slabše od stanja v predhodnem obdobju". Kljub temu DPN načrtuje gradbena dela v strugi (pragovi, širitve), ki povzročajo kaljenje vode. Kalna voda zamaši škrge mladice in uniči ikre na drstiščih. Če uničite drst za 5 let (čas gradnje), populacija izumre, saj ni podmladka. To je nepovratna škoda.

199.Vprašanje: V Dodatku za varovana območja ugotavljate, da je stanje populacije sulca v Savinji po poplavih 2023 že "slabo in bistveno slabše". Kljub temu načrtujete obsežna gradbena dela v strugi, ki bodo povzročala kaljenje vode in uničenje drstišč za čas gradnje (več let). Glede na to, da je populacija sulca kritično ogrožena: Ali se zavedate, da 'začasno' uničenje drstišč za dobo 5 do 7 let (čas gradnje) pomeni izpad več generacij in s tem lokalno izumrtje vrste?

200.Vprašanje: Kako je to skladno z Direktivo o habitatih, ki prepoveduje poslabšanje stanja, in ali imate za to 'zavestno uničenje' dovoljenje Evropske komisije?

Vidra (Lutra lutra): Gradbišča, hrup in osvetlitev bodo pregnali vidro. Čeprav DPN obljublja "omilitvene ukrepe" (prehodi pod mostovi), je izguba habitata v času gradnje (več let) za teritorialno žival, kot je vidra, usodna.

V dokumentaciji (Dodatek za varovana območja) priznavate, da bo v času gradnje vpliv na vidro negativen zaradi hrupa, prisotnosti ljudi in uničenja brežin, vendar ga ocenjujete kot »začasnega« in s tem sprejemljivega.

201.Vprašanje: Vidra je izrazito teritorialna žival, ki potrebuje mir in stalna skrivališča. Populacija na območju Savinje je ocenjena na zgolj 6 do 9 osebkov. Kako lahko trdite, da bo vpliv 'nebistven', če pa bo gradnja trajala več let? Kam se bodo te vidre umaknile, ko boste njihove teritorije spremenili v hrupna gradbišča? Ali se zavedate, da za teritorialno žival izguba teritorija za dobo 3 do 5 let ne pomeni 'začasne motnje', ampak smrt zaradi stresa, pomanjkanja hrane in spopadov za nove teritorije?

202.Vprašanje: V omilitvenih ukrepih (tekstualni_del.pdf) navajate, da boste ob odkritju brloga vidre ohranili 30-metrski varovalni pas. Ali resno mislite, da bo 30 metrov razdalje zaščitilo vidro pred hrupom težke gradbene mehanizacije, tresljaji zabijanja pilotov in lučmi gradbišča? Ali ni ta ukrep le 'mrtva črka na papirju', saj bo vsaka vidra zaradi takšnega hrupa zapustila brlog in mladiče že dolgo preden bo gradbeni nadzornik sploh opazil, da je tam brlog?

203.Vprašanje: Vidra za preživetje dnevno potrebuje velike količine rib. V dokumentaciji (okolje_OP_SSD_dodatek.pdf) priznavate, da bo med gradnjo prišlo do kaljenja vode, kar bo negativno vplivalo na ribe in uničilo njihova drstišča. Če z gradbenimi deli v strugi (Savinja, Ložnica, Bolska) uničite ribji fond za več let: S čim se bo vidra v tem času hranila? Ali ni propad populacije vidre neizogibna posledica uničenja njenega prehranjevalnega vira, ki ga DPN evfemistično imenuje 'začasni vpliv'?

Vidra je nočna žival. Ukrepe predvideva, da se območja gradnje ponoči ne osvetljuje, hkrati pa se mudi z roki in črpanjem sredstev.

204.Vprašanje: Kot ukrep navajate prepoved nočnega osvetljevanja gradbišč. Glede na to, da se pri tako velikih projektih pogosto dela v podaljšanem urniku zaradi lovljenja rokov (EU sredstva): Kdo bo garantiral in nadziral, da na gradbiščih dejansko ne bo reflektorjev in nočnega hrupa, ki bi vidro pregnal v času njene aktivnosti? Ali bo DPN vseboval klavzulo o takojšnji prekinitvi del in kaznih v primeru kršitve nočnega miru?

Vodomec (Alcedo atthis): Vodomec je zavarovana vrsta (Priloga 1 Direktive o pticah) in kvalifikacijska vrsta za območja Natura 2000 ter Naravni spomenik Reka Ložnica. Za gnezdenje nujno potrebuje navpične peščene ali ilovnate brežine, v katere izkoplje 45 do 90 cm dolg rov. Hkrati potrebuje preže (veje nad vodo) za lov in čisto vodo z dovolj ribami. Dokumentacija priznava, da ga ogrožajo hidroregulacije (uravnavanje strug, utrjevanje brežin, izginjanje naravnih peščenih sten) in visoke vode, ki mu lahko zalijejo rov in utopijo mladiče.

205.Vprašanje: V dokumentaciji (DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA) navajate, da boste kot omilitveni ukrep na desnem bregu Savinje od sotočja z Bolsko do Levca umetno "zasekavali" brežine za gnezdenje vodomca. **Glede na to, da vodomec potrebuje specifično strukturo tal in mir:** Ali imate dokaze iz prakse, da bo vodomec sprejel te umetno oblikovane brežine, če bodo v neposredni bližini potekala obsežna gradbena dela za nasipe in regulacije?

206.Vprašanje: Kaj se zgodi, če teh "umetnih" sten ne naseli? Ali ni ohranjanje naravne dinamike reke (erozije), ki jo z regulacijami ustavljate, edini dolgoročni porok za njegov obstoj?"

207.Vprašanje: DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA navaja, da vodomca ogrožajo visoke vode, ki zalijejo rove. Z izgradnjo zadrževalnikov in nasipov boste umetno dvigovali nivo vode in spreminjali dinamiko poplavljanja. Kako boste zagotovili, da predvidene "nadomestne stene" ne bodo poplavljene v času gnezdenja (maj - juli), če pa sami priznavate (Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ)), da je upravljanje zadrževalnikov "kompleksen dinamičen proces"?

208.Vprašanje: Ali obstaja hidravlični izračun, ki zagotavlja varnost teh gnezdilnih sten pred nenadnim dvigom vode zaradi manipulacije z zapornicami v Kaplji vasi in v ostalih zadrževalnikih ? I

209.Vprašanje: Vodomec za lov nujno potrebuje veje, ki segajo nad vodo (preže). V dokumentaciji (DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA) priznavate, da bo prišlo do odstranitve obrežne vegetacije, vpliv pa ocenjujete kot "srednjeročen", ker drevesa rabijo leta, da zrastejo. Kje bo vodomec lovil v tistih 10 do 20 letih, ko bodo na brežinah le mlade sadike brez vej nad vodo?

210.Vprašanje: Ali ni ocena "nebistven vpliv" (ocena C) zavajajoča, saj izguba lovišč za eno generacijo pomeni izginotje populacije na tem območju?

211.Vprašanje: V matriki vplivov (DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA) ocenjujete začasno izgubo habitata za vodomca z oceno B (nebistven vpliv). Kako je to mogoče, če pa vodomec za gnezdenje potrebuje vertikalne brežine, ki jih boste med gradnjo fizično uničili ali preoblikovali?

212.Vprašanje: Ali ni realna ocena brez umetnih ukrepov dejansko D ali E (uničujoč vpliv), ocena C pa le 'pobožna želja' uspešnosti umetnih nasipov, sten?

213.Vprašanje: Direktiva o habitatih zahteva ohranjanje ugodnega stanja vrst. Predlog Uredbe o DPN predvideva sečnjo obrežne vegetacije in gradnjo v strugi na območjih Natura 2000, kar bo uničilo dristišča sulca in habitat vidre ter vodomca. Ker ponovna zasaditev rabi 30 let, da doseže funkcijo starega gozda, v tem času pa habitat izgine: Ali imate soglasje Evropske komisije za to 'prevlado javnega interesa' nad uničenjem Nature 2000 ali tvegate tožbo Sodišča EU?

Mokri zadrževalnik Gozdnic,

Načrtovani mokri zadrževalnik bo spremenil obstoječe ekosisteme, kar lahko negativno vpliva na dvoživke (hribski urh) in druge vrste, kar je prepoznano kot tveganje.

V dokumentu Mnenja nosilcev urejanja prostora je zapisano priznanje, da so predvideni omilitveni ukrepi premalo glede na škodo.

214.Vprašanje: V dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja priznavate, da bo na območju mokrega zadrževalnika Gozdnica prišlo do trajne spremembe habitatov. Uničenih bo 3,21 ha naravovarstveno najvišje ovrednotenih habitatnih tipov (vrednost 5) ter 16 ha visoko ovrednotenih habitatov (vrednost 4). V istem dokumentu je zapisano: "Ocenjujemo, da so predvideni omilitveni ukrepi (zasaditev, nove mlake ...) nesorazmerni z izgubo visoko ovrednotenih habitatnih tipov in habitatov zavarovanih vrst". Kako lahko zagovarjate projekt, za katerega vaša lastna strokovna podlaga trdi, da povzroča škodo, ki je predvideni ukrepi ne morejo nadomestiti? Ali ni to zavestno kršenje načela ohranjanja narave?

Hribski urh potrebuje majhne, občasne mlake brez rib. Mokri zadrževalnik ustvari veliko vodno telo, kjer se naselijo ribe (plenilci).

215.Vprašanje: Dokumentacija potrjuje prisotnost zavarovanega hribskega urha (*Bombina variegata*) v potoku Trnava in kolesnicah na tem območju [vir: Dodatek, str. 82]. Načrtujete spremembo doline v

stalno jezero (mokri zadrževalnik). Stroka (npr. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic, pripomba št. 45) opozarja, da 'vnos rib v sistem, kjer se prej niso pojavljale, prizadene populacije dvoživk' [vir: Pripombe, str. 158]. Ali se zavedate, da z izgradnjo stalnega jezera ustvarjate habitat za ribe, ki bodo pojedle mrest in paglavce hribskega urha?

216.Vprašanje: Kako boste preprečili, da zadrževalnik Gozdnic ne postane 'ekološka past', ki bo lokalno iztrebila to zavarovano vrsto, saj mlake pod pregrado ne bodo zadostovale?

217.Vprašanje: Ali ni to v nasprotju s sodobnimi smernicami o ohranjanju naravnih retencijskih površin?

Zadrževalnik bo služil namakanju, kar pomeni nihanje gladine. To je usodno za gnezda ptic in dvoživke.

218.Vprašanje: Mokri zadrževalnik Gozdnic je namenjen namakanju, kar pomeni, da bo gladina vode poleti zaradi črpanja nihala. Dokumentacija priznava, da bo nastal 'nov jezerski ekosistem, ki pa bo pod vplivom sprememb vodne gladine' [vir: Dodatek, str. 106]. Kako boste preprečili, da nihanje gladine ne bo uničilo gnezd vodnih ptic in mresta dvoživk, ki bodo ostali na suhem ali pa bodo potopljeni?

219.Vprašanje: Ali ni ustvarjanje habitata, ki ga nato s tehničnim upravljanjem (črpanjem vode) redno uničujete, neetično in v nasprotju z varstvenimi cilji?

Za mokri zadrževalnik je treba posekati ves gozd, kar je trajna škoda.

220.Vprašanje: V Študija variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (str. 169) je navedeno: 'Ker gre za mokri zadrževalnik, bo tu odstranjena vsa gozdna vegetacija.' Gre za popolno golosečnjo na območju trajne ojezeritve. Kako je to skladno z vašimi trditvami o 'sonaravnem urejanju', če pa projekt zahteva popolno uničenje gozdnega ekosistema na več hektarjih površine in njegovo zamenjavo z umetno vodno akumulacijo, ki bo prekinila gozdne koridorje?

221.Vprašanje: Ker ponovna zasaditev rabi desetletja, da doseže funkcijo starega gozda, v tem času pa habitat izgine (nepovratna sprememba), vas sprašujemo: Ali imate soglasje Evropske komisije za tovrstno degradacijo Nature 2000 v imenu "prevladujočega javnega interesa", če pa obstajajo alternative (urejanje v povirju), ki ne bi uničevale teh habitatov?

Stroka opozarja na nevarnost širjenja invazivnih vrst (japonski dresnik, ambrozija) zaradi premikov zemljine.

222.Vprašanje: Kdo bo fizično in finančno odgovoren za sanacijo kmetijskih zemljišč, ekoloških zemljišč v Kaplji vasi, ko bo po umiku vode na njivah ostal mulj, pomešan s semeni invazivnih rastlin, ki bodo onemogočile nadaljnjo pridelavo hmelja in ostalih poljščin? Ali bo to strošek kmeta ali države (koncesionarja)?

223.Vprašanje: Kdo bo odgovoren (finančno in izvedbeno), ko bodo "renaturirane" brežine in novi zadrževalniki v nekaj letih preraščeni z invazivnim dresnikom, ki bo uničil avtohtono vegetacijo in s tem habitat, ki ga 'varujete'?

224.Vprašanje: Ali DPN vključuje dolgoročni proračun za odstranjevanje invazivk za naslednjih 20 let?

Odgovornost za onesnaženje vodnih virov (Direktiva o vodah)

Vodna direktiva EU prepoveduje poslabšanje stanja voda, in glede na opozorila o propustnosti tal v Kaplji vasi vas sprašujem:

225.Vprašanje: Kdo bo prevzel pravno in materialno odgovornost (v skladu z načelom onesnaževalec plača), če pride do vdora onesnažene poplavalne vode ali fekalij iz kanalizacije (ki ostaja v zadrževalniku) v podtalnico, ki napaja vodne vire, na kar opozarjajo tako lokalne skupnosti kot okoljevarstvene organizacije?

12.SKLOP: POSTOPKOVNE KRŠITVE, DEMOKRATIČNI PRIMANJKLJAJ, NEPOPOLNOST GRADIVA IN KRŠITEV PRAVICE DO OBVEŠČENOSTI

Združevanje postopkov (odvzem pravice do izbire)

Vlada RS je s Sklepom št. 35000-1/2024/2 z dne 25. 1. 2024 odločila, da se faza Študije variant in faza predloga DPN združita, ker naj bi bila smiselna le 'ena rešitev'. S tem ste prebivalcem Kaplje vasi in strokovni javnosti odvzeli pravico do sodelovanja pri izbiri variant (npr. rešitve v povirju Bolske, povirju Savinje, povirju Pake, vsi betonski zadrževalniki v Spodnji Savinjski dolini).

226.Vprašanje: Kako utemeljujete to izključitev javnosti iz faze vrednotenja alternativ, kar je v nasprotju z duhom Aarhuške konvencije?

227.Vprašanje: Prebivalci Kaplje vasi smo bili o umestitvi 5,5 m oziroma 6 m visokih nasipov tik ob hišah obveščeni šele v zadnji fazi DPNSSD, brez možnosti sooblikovanja alternativnih rešitev. Kako boste sanirali to kršitev mednarodnega prava in zagotovili dejansko, ne le formalno sodelovanje prebivalcev Kaplje vasi pri iskanju alternativne rešitve, ki ne bo degradirala njihovega bivalnega okolja?

228.Vprašanje: Ali ni to dokaz, da je bila javna obravnava 19.01.2026 v Žalcu zgolj farsa (predstavitel celotnega DPN zgolj v 5 do 10 minutah- predstavitev nikakršna), saj je bila odločitev sprejeta politično, še preden ste nas kar koli vprašali?

Lokalna skupnost opozarja, da se projekt vsiljuje po hitrem postopku zaradi črpanja evropskih sredstev in volilnih ciklov, ne pa na podlagi strokovnega konsenza.

229.Vprašanje: Ali bo Vlada RS prevzela politično in materialno odgovornost, če Ustavno sodišče razveljavi Uredbo o DPN zaradi kršenja postopkovnih pravic javnosti, ki je bila izločena iz odločanja o variantah?

Demokratični primanjkljaj

Dokumenti potrjujejo, da se postopek vodi na podlagi sklepa Vlade in bo sprejet z Uredbo (podzakonski akt), čeprav gre za poseg zgodovinskih razsežnosti (trajno uničenje kmetijskih zemljišč, rušenje objektov, degradacija Kaplje vasi, naselij in degradacija Spodnje Savinjske doline) razlastitve zasebne lastnine in porabo več sto milijonov evrov javnih sredstev).

230.Vprašanje: Zakaj se postopek vodi izključno na nivoju Vlade RS (sprejem z Uredbo), s čimer je iz odločanja popolnoma izključen Državni zbor kot najvišji predstavniški organ?

231.Vprašanje: O projektu, ki trajno spreminja prostor in lastnino, odloča Vlada z Uredbo, ne pa Državni zbor z zakonom. Zakaj se izogibate širšemu demokratičnemu nadzoru za tako obsežen poseg?

232. Vprašanje: Ali menite, da je takšen 'demokratični primanjkljaj' pri projektu, ki trajno in nepovratno spreminja življenjski prostor tisočev ljudi, ljudi v Kaplji vasi in okolici, ustavno skladen z načelom sorazmernosti?

Zavajanje z roki in kršitev načela pravne varnosti

V postopku javne razgrnitve 19.01.2026 je prišlo do nedopustne zmede in zavajanja glede rokov za oddajo pripomb. Medtem ko je bil rok za širšo javnost postavljen do 6. 2. 2026, je bil rok za občine (nosilce urejanja prostora) določen le 30 dni in se je iztekel že 20. 1. 2026.

Na to neenakost in skrivanje roka v "drobnem tisku" je na javni obravnavi v Kaplji vasi (21. 1. 2026) javno opozoril župan Občine Prebold, mag. Marko Repnik, ki je izpostavil zavajanje, saj so občine morale podati mnenja, še preden se je javna razgrnitev za občane sploh zaključila.

Takšno postopanje krši načelo pravne varnosti (2. člen Ustave RS) in povzroča pravno negotovost. Občinam je bilo onemogočeno, da bi svoja mnenja oblikovale na podlagi vseh pripomb svojih občanov, saj se je rok zanje iztekel prej.

233.Vprašanje: Zakaj so bili roki za pritožbe za občine in javnost različni in zakaj je bil ključni rok za lokalne skupnosti (20. 1. 2026) komuniciran nejasno (v drobnem tisku), kar je povzročilo, da so nekatere občine skoraj zamudile rok za pritožbo?

234.Vprašanje: Ali ni to namerno omejevanje pravice lokalne samouprave do učinkovitega zastopanja interesov svojih občanov v postopku DPN?

Odločanje brez podatkov (bianco menica)

Sprejetje Uredbe o DPN brez predhodne hidrogeološke študije vpliva na objekte predstavlja **kršitev načela previdnosti**. Nedopustno je, da država z DPN dokončno umesti objekt v prostor, analizo tveganja za rušitev sosednjih objektov pa v 39. členu Predloga Uredbe o DPN preloži na prihodnost. S tem prebivalcem **odvzimate pravico do učinkovitega pravnega sredstva**, saj nas silite, da sprejmemo tveganje, katerega obsega danes ne pozna niti stroka.

235.Vprašanje: V 39. členu Predloga Uredbe o DPN (odstavek 10) določate, da se bo “dejanski radij vpliva” dviga podtalnice na naše hiše preučil šele v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja.

Ali ni to definicija avtoritarnega odločanja?

236.Vprašanje: Od nas zahtevate, da sprejmemo DPN in se odrečemo pravici do ugovora na lokacijo, preden nam sploh lahko dokažete, da nam voda ne bo poškodovala oziroma porušila hiš. Kako je takšen postopek, ki od občanov zahteva bianco menico za uničenje njihovega premoženja, skladen z načeli pravne in demokratične države?

Manjkajoče študije (Kršitev Aarhuške konvencije)

1. Hidravlično-hidrološka študija vpliva na objekte

Manjka najbolj kritična študija. Država ne ve, ali se bodo hiše zaradi dviga podtalnice porušile.

Študija rušilnega vala

Odsotnost simulacije posledic porušitve zadrževalnikov/nasipov (t.i. dam-break analysis).

2. Pedološke analize (Boniteta)

Manjkajo pedološke analize za določitev lokacij dviga bonitete zemljišč.

Manjka pedološke analize za določitev lokacij dviga bonitete zemljišč za kmetijska zemljišča z ekološkim certifikatom.

3. Stabilnost hmeljskih žičnic:

Manjka analiza vpliva na stabilnost hmeljskih žičnic ob poplavih.

5. Študija akustičnega odboja in resonančnih učinkov

Manjka študija širjenja hrupa specifično za morfologijo Kaplje vasi (odboj zvoka od nasipov).

6. Študija prevoznosti klančin in varno načrtovanih evakuacijskih poti

Manjka analiza univerzalne dostopnosti in varnosti.

7. Študija vpliva na duševno zdravje in socialno izolacijo

Manjka strokovna presoja vpliva vizualne zaprtosti prostora na psihofizično stanje prebivalcev.

8. Ocena ranljivosti in specifični načrt reševanja

Manjka natančen protokol evakuacije s popisom lokacij nepokretnih oseb.

9. Načrt upravljanja z invazivnimi tujerodnimi vrstami in vpliv na zdravje prebivalstva

Manjka strokovna analiza tveganja za širjenje invazivnih alergenih rastlin na novonastalih nasipih ter konkretni protokoli vzdrževanja, ki bi preprečili biološko kontaminacijo površin in zaščitili zdravje prebivalcev.

Neveljavnost javne razgrnitve

ZAHTEVA: Zahtevamo takojšno ustavitev vseh nadaljnjih postopkov sprejemanja DPN za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinski dolini zaradi bistvenih kršitev Ustave RS in mednarodnih konvencij.

Javna razgrnitev je pravno nična in nelegitimna, saj javnosti niso bili predstavljeni ključni podatki o varnosti bivanja, s čimer so nam bile kršene temeljne ustavne pravice:

1. Kršitev 39. člena Ustave (Pravica do obveščenosti) in 44. člena (Sodelovanje pri upravljanju javnih zadev)

Ustava v 39. členu vsakomur zagotavlja pravico dobiti informacijo javnega značaja. Podatek o tem, ali bo državni poseg (zadrževalnik) povzročil dvig podtalnice in uničenje statike naših domov, je ključna informacija javnega značaja.

Argument: Ker v Študiji variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (poglavje 5.2.2.3) priznavate, da študije vpliva na objekte nimate in jo prelagate na "višje faze", ste nam to informacijo odrekli. Javnost ne more izvrševati pravice do sodelovanja v javni razpravi (44. člen Ustave RS), če ne ve, kakšne bodo posledice posega. Ne moremo dati pripomb na študijo, ki ne obstaja.

2. Kršitev 25. člena Ustave (Pravica do pravnega sredstva) in 22. člena (Enako varstvo pravic)

Ustava v 25. členu zagotavlja pravico do učinkovitega pravnega sredstva.

Argument: S tem, ko ključno preverjanje varnosti (vpliv na temelje) s 39. členom Predloga Uredbe o DPN prelagate v fazo po sprejetju DPN (faza gradbenega dovoljenja – DGD), nam dejansko **odvzimate pravico do pritožbe**.

Pojasnilo: Ko bo DPN enkrat sprejet, postane lokacija in velikost nasipa zakon. V fazi DGD kot stranke v postopku ne bomo več mogli ugovarjati lokaciji ali volumnu zadrževalnika, saj bosta določena z Uredbo. S preložitvijo študije nas torej silite v položaj, kjer ne bomo imeli več učinkovitega pravnega vzvoda za zaščito svoje lastnine, četudi bi se takrat izkazalo, da je projekt uničujoč.

3. Kršitev 2. člena Ustave (Načelo pravne države in previdnosti)

Načelo pravne države zahteva, da so predpisi jasni in da država pred posegi v prostor razpolaga z vsemi dokazi o varnosti.

Argument: Sprejetje Uredbe o DPN na podlagi "upanja", da se bo rešitev za podtalnico našla kasneje, je dejanje arbitrarnosti. Država ne sme uzakoniti posega v prostor, če vnaprej ne dokaže, da je ta tehnično izvedljiv brez kršitve pravic do zasebne lastnine (33. člen Ustave RS) in varnosti (34. člen Ustave RS).

237.Vprašanje: Kako lahko zagovarjate zakonitost javne razgrnitve, če ste nam prikrili ključni podatek o tem, ali bodo naše hiše po izgradnji varne? Ali se zavedate, da s kršitvijo 39. Člena Ustave RS (prikrivanje podatkov) in 25. člena Ustave RS (odvzem pravice do ugovora zoper lokacijo) tvegate ustavno razveljavitev celotnega DPN?

Manko 3D vizualizacij in prikrivanje vizualnih vplivov

V Študiji variant (str. 134, Slika 48) prikazujete "vidno izpostavljenost" in navajate natančen podatek, da je v Kaplji vasi "dolžina roba poselitve v vidnem stiku cca 760 m". Tega podatka ni mogoče izračunati peš oziroma iz 2D tlorisa. Za ta izračun ste morali uporabiti digitalni model reliefa (LIDAR, ki ga navajate v dokumentaciji) in vanj umestiti 3D model nasipa. To dokazuje, da 3D model obstaja.

238.Vprašanje: Zakaj ste nam na javni obravnavi kazali le tlorise (2D), če pa razpolagate z modelom, ki omogoča fotorealističen prikaz vpliva večmeterskega nasipa na naša dvorišča?

239.Vprašanje: Zakaj ta model ni bil javno projiciran na javni obravnavi, da bi ljudje videli to “izpostavljenost” s perspektive človeškega očesa (in ne le tlorisa)?

Zahtevamo takojšnjo objavo vizualnega gradiva, ki je bilo podlaga za izračun teh 760 metrov!

V Obrazložitvi (poglavje 2.12) ste zapisali strokovno oceno, da nasipi “vidno ne bodo moteči”.

240.Vprašanje: Kako lahko projektant poda oceno o vizualnem vplivu, če objekta ni videl v 3D simulaciji v realnem prostoru? Imate le dve možnosti: a) 3D simulacije niste naredili: Potem je vaša trditev, da večmetrski zid “ni moteč”, nestrokovno ugibanje in zavajanje. b) 3D simulacijo imate: Potem ste jo pred nami namenoma skrili. Katera od teh dveh možnosti je resnična?

241.Vprašanje: Ali ste 3D vizualizacije skrili zato, ker bi dokazale, da je vaša trditev, da nasipi “vidno ne bodo moteči”, ne drži?

V Študiji variant (str. 64) pišete, da krajinska ureditev temelji na “zakrivanju vtočnih in iztočnih objektov” z zasaditvami.

242.Vprašanje: Če so objekti tako “nemoteči”, kot trdite, zakaj jih je treba zakrivati?

Zahtevamo 3D prikaz teh objektov v zimskem času (brez listja), da vidimo realno podobo betonskih struktur in nasipov, ki bodo stali pred našimi hišami, in ne idealiziranih slik poletnega zelenja.

V Obrazložitvi (stran 7) navajate, da so bili hidravlični izračuni narejeni na podlagi “LIDAR podatkov o oblikovanosti terena izven strug”. LIDAR je 3D lasersko skeniranje površja, ki do centimetra natančno prikaže vsako hišo in drevo.

Če imate 3D laserski posnetek naše vasi (kar priznavate v dokumentaciji) in imate 3D projekt nasipa, je izdelava fotorealističnega prikaza stvar nekaj klikov.

243.Vprašanje: Zakaj so bili iz javne razgrnitve izločeni 3D modeli, ki so bili dokazano izdelani v fazi projektiranja?

244.Vprašanje: Zakaj DARS in DRSI pri svojih projektih (avtoceste, železnice) javnosti vedno predstavita 3D vizualizacije, vi pa nam pri projektu, ki bo trajno uničil podobo doline, kažete le barvne lise in črte na zemljevidu?

245.Vprašanje: Kako lahko trdite, da je javna razgrnitev legitimna, če ste prebivalcem prikrili edino gradivo, ki bi jim dejansko razjasnilo, kako bo njihovo bivališče izgledalo po izgradnji “zidu”?

246.Vprašanje: Ali je prikrivanje realnega izgleda del strategije za lažje sprejetje DPN?

Projektanti so svoje delo opravili in na podlagi 3D modelov izračunali vplive (cca 760 m vidnega stika).

247.Vprašanje: Kdo in na podlagi katerega uradnega zaznamka se je odločil, da te vizualne dokaze izloči iz javno razgrnjenega gradiva?

248.Vprašanje: Ali gre za namerno cenzuro strokovnih podlag z namenom zmanjševanja upora lokalnega prebivalstva?

Etični kodeks IZS zapoveduje inženirju, da mora svoje delo opravljati **pošteno in vestno**.

249.Vprašanje: Kako projektanti utemeljujejo svojo strokovno integriteto, če v Študiji variant (str. 134) uporabljajo podatke, ki temeljijo na 3D modelih, javnosti pa te iste modele prikrivate?

250.Vprašanje: Ali ni selektivno razkrivanje podatkov, ki laiku onemogočajo razumevanje posega, v neposrednem nasprotju z dolžnostjo inženirja, da javnost informira objektivno in resnično?

251.Vprašanje: Ali so se projektanti pri pripravi dokumentacije držali Etičnega kodeksa IZS, ki zahteva pošteno in transparentno informiranje javnosti?

252.Vprašanje: Glede na to, da so bile 3D vizualizacije vplivov v prostoru naročene pri zunanjih izvajalcih in plačane z javnim denarjem, pojasnite, na kateri pravni podlagi so te informacije javnega značaja izločene iz javne razgrnitve?

253.Vprašanje: Ali pripravljavec načrtno prikriva 3D vizualizacije, ker bi te laični javnosti jasno razkrile realen obseg degradacije bivalnega okolja, ki ga 2D načrti ne morejo prikazati?

254.Vprašanje: Kako opravičujete porabo proračunskih sredstev za izdelavo vizualnih modelov, ki nato namesto informiranja javnosti služijo zgolj internim potrebam pripravljavca?

Pripravljalec DPN s prikrivanjem 3D vizualizacij neposredno krši 11. člen ZUreP-3 (načelo sodelovanja javnosti) in Aarhusko konvencijo, saj razgrnjeni tehnični tlorisi laični javnosti ne omogočajo dejanskega razumevanja uničujočega vpliva večmetrskih nasipov le 45 metrov od domov. Takšno ravnanje, ki onemogoča argumentirane pripombe na vizualno degradacijo in senčenje, pomeni kršitev 10. člena ZUreP-3 (načelo strokovnosti), ki zahteva interdisciplinarne analize in jasne strokovne rešitve, ter ustavnih pravic do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev (44. člen Ustave RS) in obveščenosti (39. člen Ustave RS). Namerno odrekanje vizualnih informacij ranljivim skupinam, ki ne morejo interpretirati kompleksnih načrtov, spreminja javno razgrnitev v formalistično farso in sistemsko diskriminacijo, zato zahtevamo takojšnjo objavo vseh 3D modelov.

13.SKLOP: MANJKO REFERENČNIH PRIMEROV:

Zadrževalniki na povodju Bolske - KAPLJA VAS KOT NEVARNI EKSPERIMENT

1. V celotnem gradivu Predloga Uredbe o DPN in v odgovorih na pripombe na javni obravnavi 19.01.2026 niste navedli niti enega referenčnega primera iz Evrope, kjer bi na tako prepustnih tleh (70 % do 90 % prodaj) brez talnega tesnjenja (geomembrane) zgradili suhi zadrževalnik z maksimalno višino nasipa 5,5 m, prostornine 1.803.000 m³ le **45 metrov** od naselja Kaplja vas.

2. Pred naseljen Kaplja vas je predvideno na povodju Bolske umeščanje mokrega zadrževalnika Gozdnic (prostornine 890.000 m³). Na Trnavci- pritok Bolske pa je že obstoječ zadrževalnik Žovneško jezero (prostornine 3.400.000 m³). Skupaj bodo umeščeni zadrževalniki na povodju Bolske zadrževali pred Kapljo vasjo cca 6.000.000,00 m³ vode. Kaplja vas je nevaren eksperiment v primeru katastrofe-rušilnega vala .

255.Vprašanje: Ali to pomeni, da Kaplja vas služi kot eksperiment, ki je v nasprotju s sodobnimi praksami NBS (Nature-based solutions), ki jih spodbuja EU oziroma kot eksperiment za nepreverjene inženirske rešitve?

Nasprotje z EU smernicami (NBS): V študiji variant (Utemeljitev rešitve) / Predinvesticijska zasnova (ŠV(UR)/PIZ) (1.3.4) trdite, da bodo investicije sledile konceptu **Nature based solutions« (NBS)**, kar je pogoj za črpanje sredstev iz Načrta za okrevalje in odpornost (NOO). Vendar pa gradnja 5,5- oziroma cca 6-metrskih nasipov in betonskih pregrad na prepustnih tleh predstavlja "sivo infrastrukturo", ki je v nasprotju s sodobnimi praksami renaturacije in zadrževanja vode v povirju.

256.Vprašanje: Kako utemeljujete skladnost tega "betonskega" projekta s pogoji NOO, ki zahtevajo sonaravne rešitve (NBS), če pa v Kaplji vasi načrtujete tehnični objekt, ki bo zaradi puščanja dna (prod) deloval nepredvidljivo in ogrožal varnost naselja?

ZAHTEVA: Ker je trenutna rešitev nevaren eksperiment in v nasprotju z NBS, zahtevamo prave sonaravne rešitve (ukrepi v povirju, razlivna polja ...), rešitve ki so varne in skladne z EU.

14. SKLOP: TRAJNOSTNE ALTERNATIVNE IN SONARAVNE REŠITVE TER ZAHTEVA PO PONOVI PRESOJI ŽE IZDELANIH STROKOVNIH PODLAG

Nasprotujemo ozkemu in zastarelemu inženirskemu pristopu, ki temelji izključno na gradnji megalomanskih suhih zadrževalnikov in visokih nasipov v spodnjem toku (Spodnja Savinjska dolina), medtem ko so bile strokovno preverjene alternative, ki bi problem reševale pri viru in sonaravno, v postopku priprave DPN pred leti neupravičeno zavržene ali ignorirane.

Pred leti se v dokumentaciji in pripombah lokalnih skupnosti ter Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) kot ključna strokovna podlaga navaja študija »Možnosti zadrževanja visokih vod na celotnem gorvodnem povodju Savinje, na gorvodnem povodju Bolske in gorvodnem povodju Pake«.

Pripravljalci takratnega Predloga Uredbe o DPN so povzeli le varianto z zadrževalniki v Spodnji dolini, popolnoma pa so ignorirali varianto urejanja v povirju (Zgornja Savinjska dolina), ki je bila v isti študiji ocenjena kot izvedljiva in bi ohranila kmetijska zemljišča v dolini.

S tem, ko ste to alternativo študijo iz leta 2006) ignorirali, kršite NAČELO OBVEZNE PREUČITVE VARIANTNIH REŠITEV in NAČELO RACIONALNE RABE PROSTORA (hierarhija izkoriščanja zemljišč).

Zakonodaja (ZUreP-3, ZVO-2) in Strategija EU za tla do leta 2030 namreč zahtevata strogo upoštevanje "hierarhije izkoriščanja zemljišč", ki narekuje, da se pred posegom na najboljša kmetijska zemljišča (K1) dokaže, da cilja ni mogoče doseči z variantami na nekmetskih ali degradiranih zemljiščih [vir: MOPE mnenje].

Povedano drugače: S tem, ko ste to alternativo ignorirali, kršite načelo iskanja variante z najmanjšim vplivom na okolje in kmetijska zemljišča.

S tem neposredno kršite tudi 3. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) in 71. člen Ustave RS. Ker obstoječe strokovne podlage (**študija iz leta 2006**) dokazujejo možnost reševanja poplavne varnosti v povirju (gozdna in nekmetska zemljišča), vaša izbira uničujoče variante na K1 zemljiščih v Spodnji Savinjski dolini ni strokovno utemeljena, krši načelo preučevanja variant in je zato pravno izpodbitna.

257.Vprašanje: Zakaj ste pri pripravi Predloga Uredbe o DPN selektivno uporabili to študijo, tako da ste iz nje povzeli le varianto z zadrževalniki, ignorirali pa varianto urejanja v povirju, ki je bila v isti študiji ocenjena kot izvedljiva in bi ohranila kmetijska zemljišča v dolini?

258.Vprašanje: Ali ni to zavajanje javnosti in prikrojevanje strokovnih podlag za vnaprej izbran politični cilj?

ZAHTEVA: Zahtevamo revizijo variantnih rešitev in ponovno strokovno vrednotenje variante zadrževanja visokih vod v povirju (zgornji tok Savinje, pritoki Dreta, Paka, Bolska s pritoki), saj bi to bistveno zmanjšalo potrebo po visokih nasipih ob naseljih, kot sta Kaplja vas in Latkova vas.

259.Vprašanje: Zakaj Predlog Uredbe o DPN ne predvideva zadrževalnikov na neurbanih in nekmetskih zemljiščih v gorvodnih stranskih dolinah?

260.Vprašanje: Zakaj se v Predlogu Uredbe o DPN vztraja pri gradnji zadrževalnikov v Spodnji Savinjski dolini pred naselji, primer SZ Kaplja vas.

Izkoriščanje obstoječih potencialov (Žovnek, Vrbje)

Namesto uničevanja kmetijskih zemljišč z novimi nasipi je treba optimizirati obstoječe vodne objekte.

Alternativa: Občina Braslovče in drugi deležniki izrecno predlagajo **širitev in poglobitev Žovneškega jezera ter Ribnika Vrbje**. Žovneško jezero ima potencial za povečanje retenzijskih sposobnosti, kar bi zmanjšalo pritisk na vodotoke nižje v dolini (Trnavca, Bolska).

261.Vprašanje: Zakaj ta sonaravna in cenejša alternativa povečanja kapacitet obstoječih akumulacij ni bila vključena v presojo kot enakovredna varianta, kar bi povečalo zadrževalne kapacitete na naravi prijazen način, namesto gradnje novih zadrževalnikov in nasipov na kmetijskih zemljiščih?

Sonaravne rešitve (NBS) in modro-zelena infrastruktura

Projekt temelji na "sivi infrastrukturi" (beton, nasipi), kar je v nasprotju s sodobnimi smernicami EU in pogoji za črpanje sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), ki zahtevajo sonaravne rešitve – **Nature-based solutions (NBS)**.

Alternativa za Kapljo vas (Stara Bolska): V Kaplji vasi obstaja naravna depresija in struga Stare Bolske, ki je naravno mokrišče. Predlog Uredbe o DPN predvideva njeno zasutje. Alternativa je **revitalizacija Stare Bolske** kot naravnega razbremenilnika in mokrišča, kar bi ohranilo biotsko raznovrstnost in zmanjšalo poplavno ogroženost na naraven način.

262.Vprašanje: EU smernice spodbujajo t.i. Nature-based solutions (NBS). Zakaj Predlog Uredbe o DPN predvideva tehnične ukrepe (visoke nasipe, širitev regulacije Bolske v širino do 100 m v dolžini 1,9 km, itd.), ki prekinjajo naravne koridorje, namesto da bi uporabili koncepte modro-zelene infrastrukture (renaturacija strug, okljuk, razlivnih površin brez betoniranja), na kar opozarja Civilna iniciativa Savinja in stroka (npr. Doc. dr. Ana Vovk Korže)?

263.Vprašanje: Kako je načrtovana regulacija skladna z zahtevo po »vračanju prostora reki« (rewilding), če pa se v Kaplji vasi in drugod načrtujejo nasipi tik ob hišah in na kmetijskih zemljiščih, kar preprečuje naravno dinamiko reke in uničuje biotsko raznovrstnost?

264.Vprašanje: Ribiške družine opozarjajo na pregrevanje vode v plitvih reguliranih strugah. Ali alternativni predlogi vključujejo poglobitev tolmunov in zasaditev brežin z drevesi za senčenje (namesto golosekov), kar je nujno za preživetje avtohtonih rib (sulec, potočna postrv) v času podnebnih sprememb?

Reševanje problema pri viru (Zgornja Savinjska dolina)

Poplavna varnost Spodnje Savinjske doline se mora reševati tam, kjer voda nastane – v Zgornji Savinjski dolini in na pritokih, gorvodno na Bolški in pritokih, gorvodno na Paki in pritokih:

- Robanov kot
- Ljubnica Ljubno- Smrekovec
- Dreta Gornji Grad
- Paka- Velenjsko jezero
- Vransko- Zaplaninščica
- Vransko- Merinščica
- Braslovče- Šmartno
- Braslovče- Blatnica
- Braslovče- Žovnek

Študije kažejo, da je vodo treba zadržati v povirju (razpršeni ukrepi na pritokih Paka, Dreta, Bolska), preden ta dobi rušilno moč. Trenutni Predlog Uredbe o DPN pa problem zgolj "lovi" v Spodnji Savinjski dolini.

265.Vprašanje: Ali ste pripravljeni prevzeti osebno kazensko in materialno odgovornost za katastrofo, ki jo načrtujete?

266. Vprašanje: Sprašujemo vas direktno: Ali boste s svojim osebnim premoženjem jamčili za sanacijo uničenih domov zaradi dviga podtalnice in za vračilo milijonskih evropskih sredstev, ki jih bodo morali kmetje vračati zaradi uničenja hmeljišč in zemljišč? Če niste pripravljeni prevzeti te odgovornosti danes, s kakšno pravico vsiljujete projekt, ki za nas pomeni eksistenčno in varnostno

grožnjo, medtem ko vi v Obrazložitev in utemeljitev Predloga DPN (poglavje 5.2.2.3) in 39. členu Predloga Uredbe o DPN priznate, da niti ne veste, kakšen bo dejanski vpliv?

Glede na to, da obstajajo cenejše, varnejše alternative (študija iz leta 2006), ukrepi v povirju, ZAHTEVAMO takojšnjo ustavitev postopka sprejemanja te Uredbe in pripravo nove, optimizirane rešitve, ki bo vodo zadržala v Zgornji Savinjski dolini in na pritokih, Spodnjo Savinjsko dolino pa razbremenila brez uničenja kmetijstva in ogrožanja naselij.

15. SKLOP: NESMOTRNA IN NEODGOVORNA PORABA JAVNEGA DENARJA TER “IZČRPAVANJE JAVNOSTI”

S ponovnim naročanjem in plačevanjem študij za variantne rešitve, ki so bile v preteklosti že večkrat zavrjene, država ravna negospodarno. Glede na to, da je bil identičen koncept suhih zadrževalnikov na istih lokacijah zavrjen že v letih 1989, 2008 in 2012 ter postopek leta 2015 celo uradno ustavljen zaradi nesprejemljivih vplivov na kmetijska zemljišča, vas sprašujemo:

267.Vprašanje: Zakaj vztrajate pri rešitvah, ki so bile v preteklosti že vsaj trikrat zavrjene s strani stroke, lokalnih skupnosti in celo Vlade RS?

268.Vprašanje: Ali ni ponovno vsiljevanje istega projekta zgolj z manjšimi kozmetičnimi popravki dokaz, da ne iščete strokovno optimalne rešitve, temveč politično vsiljujete projekt, ki je dokazano neustrezen?

269.Vprašanje: Koliko davkoplačevalskega denarja je bilo v zadnjih 35 letih porabljenega za študije, projekte in zunanje izvajalce za rešitev (suhi zadrževalniki na K1 zemljiščih), za katero vam je stroka že leta 2008 in 2012 povedala, da je nesprejemljiva?

270.Vprašanje: Zakaj financirate 'kozmetične popravke' propadlih projektov namesto razvoja novih, rešitev za zmanjšanje poplavne ogroženosti?

271.Vprašanje: Zakaj vztrajanje pri projektu, ki krši okoljske standarde, Nature 2000, ogroža črpanje evropskih sredstev na katera računate.

272.Vprašanje: Ali se zavedate, da z vsiljevanjem projekta, ki je v nasprotju z načelom 'ne škoduj bistveno' (DNSH) in uničuje z EU sredstvi financirane namakalne sisteme, tvegate, da bo Evropska komisija zavrnila sofinanciranje in/ali zahtevala vračilo sredstev?

273.Vprašanje: Kdo bo v tem primeru pokrival finančno luknjo – davkoplačevalci?

Takšno ravnanje ni le sporno, ampak pomeni zavestno kršitev načela gospodarnosti porabe javnih sredstev, saj investirate v pripravo dokumentacije za projekt, za katerega vnaprej veste, da je v nasprotju tudi s strateškimi cilji prehranske varnosti (MKGP) in voljo lokalnih skupnosti.

ZAHTEVA: Zahtevamo, da se preneha s praksami “izčrpavanja javnosti”, kjer država isti projekt ponuja toliko časa, dokler se ljudje ne utrudijo. Dejstvo, da je bil projekt v letih 2011/2012 deležen množičnega odpora občin (Braslovče, Žalec, Polzela ...) in stroke, danes pa ponujate enako rešitev, kaže na popolno ignoranco do demokratičnih procesov in strokovnih argumentov.

Želimo načrt, ki bo preprečil škodne dogodke in ne bo povzročil nepopravljive degradacije prostora, ter zagotovil poplavno varnost Kaplje vasi.

**ZAHTEVAMO TAKOJŠNO USTAVITEV VSEH NADALJNIH POSTOPKOV
SPREJEMANJA DPN za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini.**

Na javni obravnavi 19.01. 2026 v Žalcu ste nam zagotovili, da nam boste odgovorili na vsa zastavljena vprašanja, zato pričakujemo vaš odgovor na vseh **273 vprašanj**.

S spoštovanjem,

Predsednik KO Kaplja vas

Gabrijel Možina

Poslano naslovniku: **priporočeno s povratnico**

Poslano naslovniku na e- naslov: **gp.mnvp@gov.si**

Priloge:

- **seznam podpisov (174) vaščanov Kaplje vasi**
(št. listov od 1 do 25) -kopija
- **dopis: pripombe, prof. mag. Peter Gabrijelčič, u.d.i.a.**

v vednost: **Vlada Republike Slovenije**
Kabinet predsednika vlade RS
dr. Robert Golob
Predsednik vlade
Gregorčičeva ulica 25
1000 Ljubljana

gp.kpv@gov.si

v vednost: **Občina Prebold**
obcina@prebold.si

Prof. mag. Peter Gabrijelčič, u.d.i.a.

Cesta radomeljske čete 67

1235 Radomlje

Ministrstvo za naravne vire in prostor

Dunajska cesta 48

1000 Ljubljana

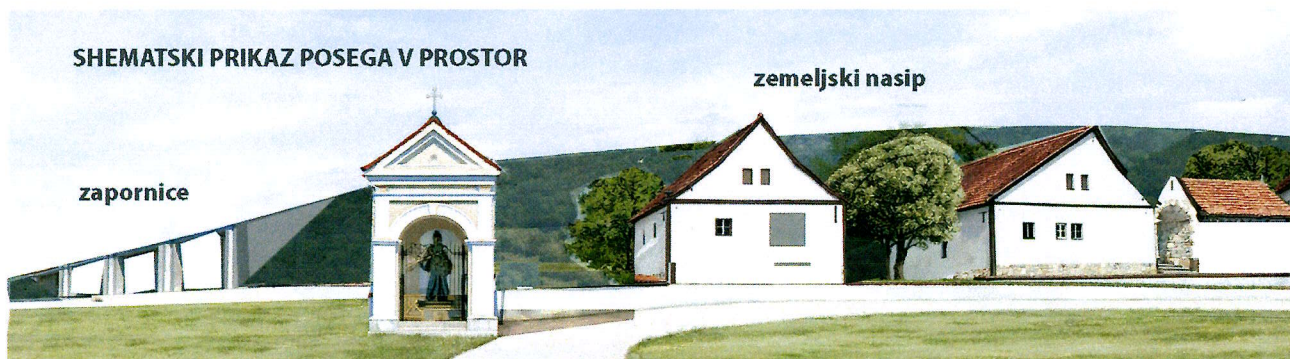
Republika Slovenija

Zadeva: Pripombe k predlogu izgradnje protipoplavnega zadrževalnika v naselju Kaplja vas

Spoštovani,

name so se obrnili prebivalci naselja Kaplja vas v zvezi s predlogom izgradnje protipoplavnega zadrževalnika, predvidenega neposredno ob naselju oziroma pred stanovanjskimi objekti v vasi Kaplja vas. Po pregledu predložene dokumentacije ugotavljam, da bi bilo naselje po trenutno predlagani rešitvi nesorazmerno obremenjeno s predvidenim posegom, ki bi imel izrazit in trajno negativen vpliv na samo naselje, v nasprotju z drugimi naselji v dolini, kjer takšnih negativnih vplivov ni zaznati.

Moje mnenje temelji na dejstvu, da se v Savinjski dolini načrtuje izgradnja več protipoplavnih zadrževalnikov, med katerimi je za Kapljo vas predviden velik zadrževalnik z nasipom višine približno 10 metrov, umeščen v neposredno bližino obstoječega naselja. Takšen objekt predstavlja izrazit, krajinsko in vizualno zelo moteč poseg v prostor, ki bi močno degradiral bivalni in krajinski ambient naselja. Zaradi svoje prostorske dominantnosti, bližine stanovanjskih objektov ter predvidene robustne infrastrukture protipoplavnih zapornic, bo poseg negativno vplival na kakovost bivanja prebivalcev, povzročal občutek utesnenosti ter trajno spremenil podobo prostora in naselja. Posledično bo prišlo tudi do zmanjšanja vrednosti nepremičnin ter poslabšanja dolgoročnih razvojnih možnosti naselja.

Prebivalci prizadetega naselja takšnemu radikalnemu posegu v prostor odločno nasprotujejo in se upravičeno sprašujejo, ali ni mogoče poiskati prostorsko manj invazivne in okoljsko sprejemljivejše rešitve za njihovo vas. Ob tem izpostavljajo, da temelji predlagani pristop na tehnični rešitvi, ki nesorazmerno koncentrira vplive prav na prostor naselja Kaplja vas ter s tem nesorazmerno obremenjuje konkretno lokalno okolje. V nasprotju z drugimi predvidenimi zadrževalniki, kjer negativni

vplivi na naselja niso tako izraziti, predlagana rešitev za Kapljo vas ne upošteva v zadostni meri krajinskih, okoljskih in družbenih značilnosti prostora, v katerem ljudje živijo.

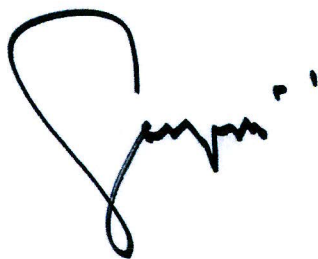
Kot je razvidno iz celostnega načrta protipoplavnih ureditev Savinjske doline, temelji predlagani koncept protipoplavne zaščite na okolju prijaznejšem pristopu, ki predvideva porazdeljen sistem več manjših, sonaravno zasnovanih zadrževalnikov, umeščenih po porečju, predvsem ob pritokih in v zgornjih delih vodotokov, stran od strnjenih naselij. Takšni zadrževalniki omogočajo zgodnje in postopno zadrževanje poplavnih voda, zmanjšujejo konice poplavnih valov ter hkrati bistveno manj obremenjujejo prostor. V kombinaciji z ukrepi zadrževanja vode v krajini – kot so ohranjanje poplavnih ravnic, renaturacija vodotokov in prilagojena raba prostora – takšen sistem prispeva k večji poplavni varnosti, ohranjanju krajinske podobe ter kakovosti bivanja prebivalcev. Zato sem presenečen, da omenjena strokovna doktrina ni bila v zadostni meri upoštevana tudi na lokaciji Kaplje vasi.

Na podlagi navedenega ocenjujem, da bo naselje Kaplja vas, kljub mehkeemu pristopu k izboljšanja poplavne varnosti, ki ga zagovarjajo izdelovalci študije, nesorazmerno bolj obremenjeno s predvidenimi ureditvami kot druga naselja v dolini. Zato predlagam, da upoštevate upravičene pripombe prebivalcev naselja Kaplja vas ter se v nadaljnjih fazah načrtovanja poiščete prostorsko manj invazivna in družbeno ter okoljsko sprejemljivejša rešitev, ki bo ustrezneje upoštevala značilnosti prostora vasi kot tudi potrebe njenih prebivalcev.

S spoštovanjem,

V Radomljah, 1. 2. 2026

Peter Gabrijelčič

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a series of smaller, connected strokes.